

2024

Communication in mother tongue, Swedish as a second language

COMPULSORY LEARNING OUTCOMES, 4 CP

Rahoittaja:

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVNINGSG- OCH KULTURMINISTERIET

VIERKO | www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko

 CC BY 4.0

Sisällys

Inledning/Introduction	4
1. Mål för kunnande/Learning objectives	5
2. Kommunikation/Communication	6
2.1 Verb/Verbs	6
2.1.1 Hjälpverb, teori/Auxiliary verbs, theory	8
2.1.2 Övning: Hjälpverb/Task: Auxiliary verbs	9
2.1.3 Presens, teori/Present tense, theory	10
2.1.4 Preteritum, teori/Past tense, theory	11
2.1.5 Övning: Preteritum/Task: Past tense	11
2.1.6 Perfekt, teori/Present perfect, theory	12
2.1.7 Övning 1: Perfekt/Task 1: Present perfect	13
2.1.8 Övning 2: Preteritum-perfekt/Task 2: Past tense- present perfect	13
2.1.9 Övning 3: Tempusformer/Task 3, Verb tenses	14
2.1.10 Imperativ, teori/The imperative, theory	15
2.1.11 Övning 1: Imperativ/Task 1: Imperative	15
2.1.12 Övning 2: Imperativ/Task 2: Imperative	16
2.2 Substantiv/Nouns	17
2.2.1 Genus, teori/Gender, theory	17
2.2.2 Övning 1: Substantivets genus/Task 1: The gender of nouns	18
2.2.3 Numerus, teori/The Plural Form of Nouns, theory	18
2.2.4 Övning 2: Matcha Singular och Plural/Task 2: Match Singular and Plural	19
2.2.5 Övning 3: Skriv pluralformen av substantivet/Task 3: Write the plural form of the noun	20
2.3 Adjektiv/Adjectives	21
2.3.1 Adjektiv i obestämd form, teori/Adjectives in the indefinite form, theory	21
2.3.2 Adjektiv i bestämd form, teori/Adjectives in the definite form, theory	22
2.3.3 Övning 1: Adjektiv/Task 1: Adjectives	23
2.3.4 Övning 2: Adjektiv i obestämd form/Task 2: Adjectives in the indefinite form	25
2.3.5 Övning 3: Adjektiv i bestämd form/Task 3: Adjectives in the definite form	25
2.3.6 Övning 4: Adjektiv i obestämd form och bestämd form, övning/Task 4: Adjectives in the indefinite form and the definite form	26
2.4 Ordföljd/Word order	27
2.4.1 Rak ordföljd, teori/Regular word order, theory	27
2.4.2 Övning 1: Ordföljd/Task 1: Word order	27
2.4.3 Omvänd ordföljd, teori/Reverse word order, theory	29
2.4.4 Övning 2: Ordföljd/Task 2: Word order	29
2.4.5 Övning 3: Rak ordföljd / Task 3: Basic word order	30
2.4.6 Övning 4: Omvänd ordföljd / Task 4: Reverse word order	31
2.4.7 Ordföljd i meningar med hjälpverb, teori/Word order in clauses with auxiliary verbs, theory	31
2.4.8 Övning 3: Ordföljd (hjälpverb) /Task 3: Word order (auxiliary verbs)	32

2.4.9	Ordföljd i frågor, teori/Word order in questions, theory.....	33
2.4.10	Övning 4: Ja/Nej-frågor med kortsvar/Task 4: Yes/No-questions with short answers 34	
2.4.11	Övning 5: Ja/Nej-frågor med kortsvar/Task 5: Yes/No-questions with short answers 35	
2.5	Frågeord: teori / Question words: theory.....	36
2.5.1	Övning 1: Frågeord/Task 1: Question words.....	36
2.5.2	Övning 2: Frågeord/Task 2: Question words	37
2.6	Diskussioner i vardagen/Everyday conversations.....	38
2.6.1	Personliga frågor/Personal questions.....	38
2.6.2	Prata om vädret/Talk about the weather	39
2.6.3	Din familj och ditt hem/Your family and your home.....	40
2.6.4	Din hemort/Your home location.....	41
2.6.5	Ditt yrke/Your profession.....	42
2.6.6	Turism/Tourism.....	42
2.7	Att uttrycka känslor/Expressing your feelings.....	43
2.7.1	Övning 1: Uttryck dina känslor/Task 1: Express your feelings.....	45
2.7.2	Övning 2: Skriv meningar där du uttrycker dina känslor/Task 2: Write your own sentences where you express your feelings.....	47
2.7.3	Övning 3: uttryck dina känslor/Task 3: express your feelings.	48
2.7.4	Övning 4: Uttryck dina känslor/Task 4: Express your feelings.....	49
2.8	Berätta om din åsikt, teori 1/Express your opinion, theory 1	49
2.8.1	Övning 1: Berätta om din åsikt/Task 1: Express your opinion	50
2.9	Berätta om din åsikt: teori 2/Express your opinion: theory 2	50
2.9.1	Övning 2: Berätta om din åsikt/Task 2: Express your opinion	52
2.10	Diktamen/Dictation	53
2.10.1	Diktamen 1: Bli lugn i skogen/Dictation 1: Find peace in the forest.....	53
2.10.2	Diktamen 2: Folk äter mycket salt/Dictation 2: People eat a lot of salt.....	54
2.10.3	Diktamen 3: Må bra/Dictation 3: Feel good.....	54
3.	Tolka texter/Interpreting texts	55
3.1	Läsa och förstå en text –Read and understand a text.....	55
3.1.1	Övning 1: Läsförståelse / Task 1: Reading comprehension	55
3.1.2	Övning 2: Läsförståelse/Task 2: Reading comprehension	57
3.1.3	Övning 3: Läsförståelse / Task 3: Reading comprehension	60
3.2	Göra anteckningar, teori/Taking notes, theory.....	61
3.2.1	Övning 1: Gör anteckningar/Task 1: Take notes	63
3.2.2	Övning 2: Dokumentation/Task 2: Documentation	64
3.3	Sammanfatta en text: teori/Summarizing a text: theory.....	65
3.3.1	Övning 1: Sammanfattning/Task 1: Summary.	66
3.3.2	Övning 2: Sammanfattning/Task 2: Summary.	67
3.3.3	Övning 3: Rapport/Task 3: Report	68

3.3.4	Övning 4: Sammanfattning/Task 4: Summary	68
3.3.5	Övning 5: Sammanfattning/Task 4: Summary	69
3.3.6	Övning 6: Sammanfattning/Task 6: Summary	69
3.3.7	Övning 7: Sammanfattning/Task 7: Summary	70
4.	Källkritik/Source criticism.....	70
4.1.1	Falska nyheter/Fake news.....	71
4.1.2	Övning 1: Textförståelse/Task 1: Reading Comprehension	71
4.1.3	Övning 2: Spela Bad News Game/Task 2: Play Bad News Game	72
4.1.4	Övning 3: Läsförståelse/Task 3: Reading comprehension	74
5.	Producera texter/Producing texts	76
5.1	Skrivregler i svenskan, teori/Writing rules in Swedish, theory	77
5.1.1	Övning 1: Förkortningar/Task 1: Abbreviations	80
5.2	Skriva olika typer av texter/Writing different types of texts.....	81
5.2.1	Informella e-postmeddelanden, teori	81
5.2.2	Övning 1: Informellt e-postmeddelande/Task 1: Informal e-mail	81
5.2.3	Formella e-postmeddelanden, teori	82
5.2.4	Övning 2: Formella e-postmeddelanden/Task 2: Formal e-mails	83
5.2.5	Övning 3: Reklamation/Task 3: Making a complaint.....	84
5.2.6	Faktatexter, teori/Factual texts, theory	84
5.2.7	Övning 4: Faktatexter/Task 4: Factual texts.....	87
5.2.8	Instruerande text, teori/Instructional text, theory.....	88
5.2.9	Övning 5: Instruerande text/Task 5: Instructional text.....	90
5.2.10	Återgivande text, teori/Narrative text, theory	90
5.2.11	Övning 6: Återgivande text/Task 6: Narrative texts	92
6.	Self-evaluation and Feedback.....	93
	Lopuksi.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
	Källförteckning	96

Inledning/Introduction

Det här webbaserade studiematerialet omfattar de fyra obligatoriska kompetenspoängen (kp) inom kursen **Kommunikation och interaktion på modersmål, svenska som andraspråk** i den grundläggande yrkesutbildningen. Materialet är indelat i fyra huvudområden: **Kommunikation, Tolka texter, Källkritik** och **Producera texter**. Materialet kan användas som det är eller tillämpas t.ex. branschvis. Läraren ansvarar för att utarbeta en undervisningsplan för kursen, anpassad efter deltagarnas språkliga nivå, tidigare erfarenheter och andra relevanta faktorer.

Materialet har utarbetats inom projektet FRIS (Utveckling av undervisning i/på främmande språk och utveckling av utbud och kvalitet på undervisningen i inhemska språk inom yrkesutbildningen)

Följande personer har utformat denna kurs:

Tom Westerén
Johanna Troberg-Dang
Tuija Perkiökangas

Information for the student

At the beginning of the course, your teacher will inform you about the exercises you need to complete to pass the course in Swedish as a second language. Your teacher will also provide instructions on how to submit your assignments. At the end of the course, there will be a written exam at the school.

USE OF AI

In each exercise you will see a traffic light, informing you to what extent the use of AI is permitted. Read the instructions carefully:

Write in your own words.

When you quote information, cite the source accurately

When you use AI to aid you, include a note on its use.

For example: Text produced with Copilot, October 10th, 2024.

If the task has an AI-symbol, follow the instructions accordingly.

 Use of AI is not allowed

 Use of AI is allowed with limitations according to the task instructions.

 Use of AI is allowed. Include a note on which application you used and how it helped you.

Pre-course/Initial Survey

Answer the following questions:

See the course contents and goals below. What do you wish to learn? Give examples!

Choose a (course grade) goal for yourself.

Satisfactory 1 Satisfactory 2 Good 3 Good 4 Excellent 5

How to avoid plagiarism. Tick the boxes after reading to show you agree.

I will not copy works such as texts or pictures unauthorized. ____

If I make a direct quotation, I will use quotation marks. ____

For example, "This is a quotation". ____

If I cite a website, I will name the source. ____

For example, yle.fi/news 27 May 2024.

I will not return tasks done by another person as my own. ____

I will not return tasks done by AI as my own. ____

If I use AI generated work, I will cite it. For example, Open AI, 8 April 2024. ____

1. Mål för kunnande/Learning objectives

Communication in mother tongue, Swedish as a second language

Compulsory learning outcomes, 4 cp

To perform in different communication situations

The student:

- communicates according to the situation and the target group
- sets goals for their communication
- justifies their opinions and statements in a way that is easy to understand
- acts in cooperative situations and in a group
- presents phenomena or matters related to their vocational field using appropriate concepts of the field

- understands the importance of language and interaction in working life and society
- improves their skills in the Swedish language in a goal-oriented manner

To use texts from different sources and to assess the reliability of the text.

The student:

- knows text types and media used in their vocational field and in the world of work
- identifies the objectives and essential meanings of different texts
- uses information sources and assesses their reliability
- takes notes and sums up the main core contents based on what they hear, read and see
- observes copyrights appropriately

To produce various texts

The student:

- communicates in a goal-oriented manner when expressing their feelings, thoughts or opinions
- produces texts according to the textual practices in their vocational field and in the world of work
- mainly uses the basic language structures
- uses the practices of written language appropriately
- uses appropriate information and communication technology and their multiliteracy in their communication.

2. Kommunikation/Communication

Kommentoinut [TW1]: Andra gärna på ordningen om du tycker det behövs!

I det här avsnittet får du:

- lära dig de grundläggande grammatiska strukturerna i svenskan.
- träna på att presentera dig själv
- träna på att kommunicera i olika situationer
- lära dig att berätta om dina känslor, åsikter och tankar
- träna på diktamen

In this section, you will:

- learn the basic grammatical structures of Swedish.
- practice introducing yourself.
- practice communicating in different situations.
- learn to express your feelings, opinions, and thoughts
- practice dictation

2.1 Verb/Verbs

Verbens tempus, teori/Verb tenses, theory

There are four basic verb tenses in Swedish:

Presens –present tense

Preteritum –past tense (a completed action in the past)

Perfekt- present perfect and pluskvamperfekt (past perfect)

Futurum - future

Svenskans verbgrupper, teori/Swedish verb groups, theory

We usually divide verbs into four main groups, depending on how they are conjugated.

The forms of the verb are created from the verb stem.

You get the stem by removing -r or -er from the present tense form.

Verb Group 1

Verb Group 1 has -a in all forms

- hoppa → hoppa (= stem)
- hoppa + de → hoppade (past tense)
- hoppa + t → hoppat (present perfect)

Verb Group 2a and 2b

Verb Group 2 is divided into two groups because the past tense gets the ending -te when the stem ends in certain letters (s, p, k, t, x).

2a)

- hänga → häng (= stem)
- häng + de → hängde (past tense)
- häng + t → hängt (present perfect)

2b)

- reser → res (= stem)
- res + te → reste (past tense)
- res + t → rest (present perfect)

Verb Group 3 and 4

Verb Group 3 ends in a vowel other than a in the infinitive.

- bor → bo (= stem)
- bo + dde → bodde (past tense)
- bo + tt → bott (present perfect)

Verb Group 4 consists of strong verbs and irregular verbs. They have special conjugation forms. For example:

- gå - går - gick - gått Some strong verbs change the vowel according to a certain pattern.

Examples:

- bli - blir - blev - blivit

- sitta - sitter - satt - suttit
- skriva - skriver - skrev - skrivit
- springa - springer - sprang - sprungit

Infinitiv och infinitivmarkören “att”, teori/Infinitive and infinitive marker “att”, theory

The infinitive is the base form of a verb, and in Swedish, it is often preceded by the infinitive marker “att” (“to” in English). This form is used in various grammatical contexts, often with an auxiliary verb.

Example: Jag tycker om att sjunga (I like to sing/I like singing)

Usage

1. As the subject of a sentence:
  - a. “Att läsa är roligt.” (To read/reading is fun.)
2. After certain verbs:
  - a. “Jag hoppas att träffa dig snart.” (I hope to meet you soon.)
3. To express purpose:
  - a. “Han gick till affären **för att** köpa mjölk.” (He went to the store to buy milk.)
4. In infinitive phrases:
  - a. “Det är viktigt att förstå reglerna.” (It is important to understand the rules.)

2.1.1 Hjälpverb, teori/Auxiliary verbs, theory

Sometimes you only need one verb in a sentence, a main verb.

For example: Jag **dricker** kaffe (*I drink coffee*)

Other times another verb is needed in the sentence, for example an auxiliary verb.

Auxiliary verbs are only used before a main verb.

The auxiliary verbs in Swedish are: **kan, vill, ska, måste, brukar, får, bör.**

We can use them in a sentence like this: Jag **vill dricka** kaffe (*I want to drink coffee*)

Vill is an auxiliary verb and **dricka** is a main verb. The main verb always stands in the infinitive form after an auxiliary verb: Jag vill dricka, jag vill sjunga, jag vill äta.

Kan	Jag kan spela piano	I can play the piano
Ska	Jag ska åka till Vasa i kväll	I will go to Vasa tonight
Vill	Jag vill ha en paus	I want to have a break
Måste	Jag måste följa reglerna	I have to follow the rules

Borde	Jag borde sluta röka	I should stop smoking
Brukar	Jag brukar vakna kl. 7	I usually wake up at 7 am.
Får	Jag får parkera bilen här	I am allowed to park my car here

ADVANCED

Auxiliary verbs that sometimes also are used as main verbs. Here as auxiliary verbs:

Får	Du får parkera här.	You are allowed to park here
	Får jag gå på toaletten?	Can I go to the toilet? (You ask for permission)
Tänker	Jag tänker flytta till Vasa.	I am going to move to Vasa/I will move to Vasa (a plan, an intention)
Behöver	Jag behöver lära mig mera svenska	I need to learn more Swedish.
Börjar	Jag börjar studera i höst	I start studying in the Autumn.
Slutar	Jag slutar arbeta kl. 14	I finish working at 14:00.

Auxiliary verbs used as main verbs:

Lena **får** en blomma på sin födelsedag. (Lena gets a flower for her birthday.)

Jag **tänker** ofta på dig. (I often think about you.)

Vi **behöver** mera mjöl till kakan. (We need more flour for the cake)

Filmen **börjar** snart. (The movie starts soon)

Skolan **slutar** klockan 14 varje dag. (School ends at two every day)

2.1.2 Övning: Hjälpverb/Task: Auxiliary verbs

Fyll i rätt hjälpverb i meningen.

Fill in the auxiliary verb that suits best in the sentence.

kan borde måste vill får brukar ska

1. Det är förbjudet att gå på gräsmattan.

Man _____ inte gå på gräsmattan.

2. Maria är duktig på att spela gitarr.

Hon _____ spela gitarr riktigt bra.

3. Läraren sa att vi får välja mellan att skriva en text eller göra en läsförståelse.

Jag _____ skriva en text, eftersom jag vet att jag behöver träna mer på min skrivning.

4. Vi handlar på Prisma ganska ofta.

Vi _____ faktiskt handla där varje fredag.

5. Matematikkursen är obligatorisk.

Alla _____ vara med på den kursen.

6. Det är viktigt att sova ordentligt.

Alla _____ sova ungefär 8 timmar varje natt.

7. Kalle har bestämt sig för att börja studera till bilmekaniker nästa år.

Han _____ studera flitigt, så han snabbt kan börja arbeta.

Rätt svar:

1. Får
2. Kan
3. Vill (ska)
4. Brukar
5. Måste
6. Borde
7. Ska

2.1.3 Presens, teori/Present tense, theory

The present tense, or “presens,” is used to describe actions that are currently happening, habitual actions, future events.

Formation

In Swedish, the present tense is typically formed by adding an -r or -er to the verb stem. For example:

- “att läsa” (to read) becomes “läser” (reads/is reading)
- “att skriva” (to write) becomes “skriver” (writes/is writing)

Usage

1. Present Time:
  - a. Used to describe actions happening right now.
  - b. Example: “Jag läser en bok.” (I am reading a book.)
2. Habitual Actions:
  - a. Describes actions that happen regularly.
  - b. Example: “Hon springer varje morgon.” (She runs every morning.)
3. Future Events:
  - a. Can be used to talk about future actions, often with a time expression.
  - b. Example: “Vi åker till Stockholm imorgon.” (We are going to Stockholm tomorrow.)

2.1.4 Preteritum, teori/Past tense, theory

The past tense, or Preteritum in Swedish, is used...

1. ...when the time has passed and the activity is finished.

- Lisa och Lasse studerade i USA för 3 år sedan.
(*Lisa and Lasse studied in the USA 3 years ago.*)
- Stina och Kalle fick barn för en vecka sedan.
(*Stina and Kalle had a baby a week ago*)

2. ...together with expressions for times in the past.

igår- <i>yesterday</i>	Jag tvättade min bil <u>igår</u>
förra veckan- <i>last week</i>	Lena flyttade <u>förra veckan</u>
för en månad sedan- <i>one month ago</i>	Maria fick ett jobb <u>för en månad sedan</u>
när jag var ung- <i>when I was young</i>	Jag bodde i Norge <u>när jag var ung.</u>

3. ...together with exact times in the past. E.g. an exact date.

We also use the past tense when it is understood by the context that something happened in the past.

Jag besökte mina släktingar första gången den 7 mars 2022.
I visited my relatives for the first time on March 7 2022.

Jag åkte gick i skola i Vasa. I min klass fanns 15 elever. Vi hade en bra lärare *
I went to school in Vasa. There were 15 pupils in my class. We had a good teacher.

*Vi förstår att det här hände i personens barndom. We understand this happened in the person's childhood.

2.1.5 Övning: Preteritum/Task: Past tense

Fyll i ordet som saknas. Ändra verbet från presens till preteritum.

Fill in the missing words: Change the verb from the present tense to the past tense.

Kalle var (är) sjukskötare.

Han jobbade (jobbar) på ett sjukhus i sin hemstad.

På sjukhuset träffade (träffar) Kalle många trevliga patienter.

Kalle trivdes (trivs) bra med sitt arbete och med patienterna på sjukhuset.

Han tyckte (tycker) om att ta hand om patienterna och han var (är) glad då han kunde (kan) hjälpa dem att må bättre.

Kalle tog (tar) också hand om sin gamla mamma, som ännu bodde (bor) ensam i ett eget hus.

Varje fredag åkte (åker) han till affären och handlade (handlar) mat till sin mamma.
Ofta drack (dricker) de kaffe, åt (äter) en bulle tillsammans och diskuterade (diskuterar) allt mellan himmel och jord.

Rätt svar:

Var
Jobbade
Träffar
Trivdes
Tyckte, var, kunde
Tog, bodde
Åkte, handlade
Drack, åt, diskuterade

2.1.6 Perfekt, teori/Present perfect, theory

Present perfect, or Perfekt in Swedish, is used when...

1. ...the time and the event/action started some time ago, and the action is still ongoing.
  - Kalle och Stina har bott i ett eget hus i 3 år (they moved to their own house 3 years ago, and they still live in their own house)
  - Lisa och Matias har varit förlovade i 1 år. (they got engaged 1 year ago and they are still engaged)
2. ...the event/the action is finished. The time when it happened is not important. No expressions of time are used. We can see a result from the action.
  - Jag har sett den här filmen (I have seen this movie) Result: Now I know what the film is about.
  - Jag har tvättat min bil (I have washed my car) Result: I have a clean car now.
3. The action is finished, but we use an expression of time, that expresses an ongoing time.

Jag har studerat idag (The day is not over yet, but I have finished the studying)
Jag har läst mycket den här månaden. (The month is not over, but I have read a lot this month)
Jag har sprungit mycket i år. (The year is not over, but I have already run a lot)

4. The action is finished, and we use an indefinite expression of time. The time when the action happened is not important. The action is more important than the time.

Jag har ätit pizza **många gånger** (I have eaten pizza many times)

Jag har **aldrig** åkt med flygplan. (I have never travelled by airplane)

Jag har simmat i havet **några gånger**. (I have swum in the sea a few times)

2.1.7 Övning 1: Perfekt/Task 1: Present perfect

Fyll i rätt verbform/Fill in the correct verbform

1. Jag har _____ (läsa) boken flera gånger.
2. Hon har redan _____ (äta), så hon är mätt.
3. Vi har _____ (besöka) Stockholm många gånger.
4. De har _____ (springa) hela vägen till skolan.
5. Han har _____ (skriva) ett brev till sin vän.
6. Vi har redan _____ (se) filmen.
7. Du har _____ (göra) ett bra jobb.
8. De har _____ (köpa) en ny bil.
9. Jag har _____ (sova) hela natten.
10. Hon har _____ (lära) sig svenska på kort tid.

Answers

1. läst
2. ätit
3. besökt
4. sprungit
5. skrivit
6. sett
7. gjort
8. köpt
9. sovit
10. lärt

2.1.8 Övning 2: Preteritum-perfekt/Task 2: Past tense- present perfect

Välj mellan preteritum och perfekt

Choose between the past tense or the present perfect.

- Förra månaden _____(vara) vi i Bulgarien.
A. Var B. Har varit
- Jag _____(bo) i den här lägenheten i många år. Jag trivs bra här.
A. Har bott B. Bodde
- Jag _____(komma) till Finland för tio år sedan.
A. Har kommit B. Kom
- Vi _____(åka) buss till Helsingfors med vår klass i höstas.
A. Har åkt B. Åkte
- Peter och Maria _____(vara) i många länder, bl.a. Spanien, Kroatien, Japan och USA
A. Har varit B. Var
- Lena _____(spela) piano sedan hon gick i klass 1.
A. Har spelat B. Spelade
- Jag _____(ringa) till min syster i Syrien för ett par dagar sedan.
A. Ringde B. Har ringt
- Vi _____(gifta) oss den 5 juli 1997.
A. Har gift B. Gifte
- Jag _____(baka) bröd i dag. Jag ska ge dem till min granne.
A. Har bakat B. Bakade

Rätt svar:

- Var
- Har bott
- Kom
- Åkte
- Har varit
- Har spelat
- Ringde
- Gifte
- Har bakat

2.1.9 Övning 3: Tempusformer/Task 3, Verb tenses

Fyll i rätt form av verbet/Fill in the correct verb form

- Vi _____ med läraren igår. (prata, preteritum)
- De _____ hemma hela dagen. (stanna, preteritum)
- Hon _____ på musik varje kväll. (lyssna, presens)
- Han har _____ hela natten. (jobba, perfekt)
- Vi ska _____ i skogen hela dagen. (vandra, futurum)
- Jag tycker om att _____ fisk. (äta, infinitiv)

7. Jag _____ trumpet i en orkester. (spela, presens)

Rätt svar:

1. Pratade
2. Stannade
3. Lyssnar
4. Jobbat
5. Vandra
6. Äta
7. Spelar

2.1.10 Imperativ, teori/The imperative, theory

The imperative is used when you want to tell someone to do something. For example:

Öppna fönstret! *Open the window!*
Öppna dörren! *Open the door!*

In Swedish the imperative form of the verb is the same as the stem of the verb.

In verbs ending with –ar in the present tense, we remove the –r, to form the imperative.
Hoppa~~r~~ -> hoppa! *Jump!*

In verbs ending with –er in the present tense, we remove –er, to form the imperative.
Sjunger-> sjung! *Sing!*

Examples:

Tvätta dina händer!	<i>Wash your hands!</i>
Glöm inte att hämta barnen på dagis!	<i>Don't forget to pick the children up from daycare!</i>
Sätt dig ner!	<i>Sit down!</i>
Tro inte på honom!	<i>Do not believe him!</i>
Ät inte den där svampen!	<i>Do not eat that mushroom!</i>

2.1.11 Övning 1: Imperativ/Task1: Imperative

Välj rätt verb.

Choose the right verb!

Ge Ta Sjung Ta Sitt Sälj Drick Gå Läs Gå Ät Skriv

1. _____ och lägg dig tidigt ikväll!
2. _____ din medicin innan du går och lägger dig!
3. _____ en bok innan du somnar!
4. _____ din favoritsång för mig!
5. _____ inte på bordet. Det kan gå sönder!
6. _____ den där jackan. Du har aldrig använt den.
7. _____ uppför trappan till andra våningen!
8. _____ en kopp te om du har ont i halsen!
9. _____ tre måltider om dagen!
10. _____ ett brev till din vän!
11. _____ hand om dina gamla föräldrar!
12. _____ inte honung till barn under 1 år!

Rätt svar:

1. Gå
2. Ta
3. Läs
4. Sjung
5. Sitt
6. Sälj
7. Gå
8. Drink
9. Ät
10. Skriv
11. Ta
12. Ge

2.1.12 Övning 2: Imperativ/Task 2: Imperative

Fyll i imperativformen av verbet. Fill in the imperative form of the verb.

1. _____ (Slänger) bananskalet i soporna.
2. _____ (Sitter) inte och gunga på stolen.
3. _____ (Hämtar) den stora boken som ligger på köksbordet.

4. _____ (Stänger) fönstret. Det blir så kallt här.
5. _____ (Tar) fram mjölken ur kylskåpet.
6. _____ (Läser) den här boken. Den är riktigt bra.
7. _____ (Kommer) inte in med smutsiga stövlar. Lämna dem på utsidan.
8. _____ (Skyndar) dig till bussen, så du inte missar den,
9. _____ (Skriver) ett brev till din vän. Hon blir säkert glad att höra av dig.
10. _____ (Säger) mig vad klockan är!

Svar:

1. Släng
2. Sitt
3. Hämta
4. Stäng
5. Ta
6. Läs
7. Kom
8. Skynda
9. Skriv
10. Säg

2.2 Substantiv/Nouns

2.2.1 Genus, teori/Gender, theory

In Swedish, nouns have two gender forms: *utrum* (en-words) and *neutrum* (ett-words).

- **En-words (utrum):** These nouns use "en" as the article. Example: *en buss, den här bussen* ("a bus, this bus").
- **Ett-words (neutrum):** These nouns use "ett" as the article. Example: *ett träd, det här trädet* ("a tree, this tree").

Tip! Approximately 80% of all Swedish nouns are en-words. If you're unsure, you can usually guess "en." Therefore, it's helpful to learn which words are ett-words, as most other nouns are en-words.

There are no fixed rules for when a noun is an en- or ett-word, so it's beneficial to practice recognizing which article a noun takes.

En-words

- Nouns ending in **-a** are often en-words. Example: *en flicka* (girl) and *en kaka* (cake).
- Many nouns ending in **-are, -inna, -ör, -log, -het, -else, and -tion** are en-words. Example: *läkare, ingenjör, meteorolog, skönhet, varelse, nation* ("doctor, engineer, meteorologist, beauty, creature, nation").
- Most nouns that describe living beings are en-words. Example: *en katt, hund, kanin, människa* ("a cat, dog, rabbit, person").
  - **Exceptions:** Some words describing living beings are ett-words, such as: *ett barn, bi, djur, får, lamm, lejon, syskon* ("a child, bee, animal, sheep, lamb, lion, sibling").

Ett-words

- Ett-words often end in a consonant. Example: *hus, tak, land, språk* ("house, roof, country, language").

The Gender of Nouns and Endings

Gender also affects the endings of nouns in the definite form. En-words and ett-words have different endings in the singular definite form:

- **En-words (utrum)** receive the ending **-en** in the definite form. Example: *en bil* becomes *bilen* ("the car"), and *en katt* becomes *katten* ("the cat").
- **Ett-words (neutrum)** receive the ending **-et** in the definite form. Example: *ett hus* becomes *huset* ("the house"), and *ett äpple* becomes *äpplet* ("the apple").

In the plural definite form, **-na** is often used for en-words, and **-en** for ett-words. For example:

- En-words: *bilar* becomes *bilarna* ("the cars"), and *katter* becomes *katterna* ("the cats").
- Ett-words: *hus* becomes *husen* ("the houses"), and *äpplen* becomes *äpplena* ("the apples").

2.2.2 Övning 1: Substantivets genus/Task 1: The gender of nouns

Fyll i rätt genus (**en** eller **ett**) eller böj substantivet i rätt form (huset) / Fill in the correct gender (en or ett) or decline the noun in the correct form (huset).

Det var en gång ___ hus i en liten by. I ___ (hus) bodde ___ barn som hette Anna. Hon hade ___ bord i sitt rum där hon brukade göra sina läxor. Utanför ___ (gård) fanns ___ skog där ___ fågel brukade sjunga varje morgon.

___ dag bestämde sig Anna för att gå ut och leka med ___ katt som bodde i grannhuset. De lekte med ___ boll och hade mycket roligt. Efter en stund gick de in i för att vila. Anna tog fram ___ äpple och ___ bok från ett skrivbord och började läsa för ___ (katt).

På ___ (kväll) kom Annas mamma hem från ___ (arbete). Hon hade med sig ett brev från Annas mormor. I ___ (brev) stod det att mormor skulle komma på besök nästa vecka. Anna blev mycket glad och började genast planera för ___ (besök).

Nästa dag i skolan fick Anna ett nytt projekt att arbeta med. Hon skulle skriva om ___ djur. Anna var mycket intresserad av ___ (ämne) och såg fram emot att börja arbeta med ___ (uppgift).

Svar:

ett, huset, ett, ett, gården, en, en,
En, en, en, ett, en, katten
kvällen, arbetet, brevet, besöket
ett, ämnet, uppgiften

2.2.3 Numerus, teori/The Plural Form of Nouns, theory

In Swedish, nouns change form depending on whether they are singular or plural. This concept is known as "numerus" (number).

Singular and Plural Forms

1. **Singular:** This is the form used when referring to one item. For example:

- a. en bok (a book)
  - b. ett hus (a house)
2. **Plural:** This form is used when referring to more than one item. The plural form of nouns in Swedish can vary, but there are some common patterns:
- a. **Adding -or:** Many common nouns ending in -a in the singular form add -or in the plural.
    - i. en flicka (a girl) → flickor (girls)
  - b. **Adding -ar:** Nouns ending in a consonant often add -ar.
    - i. en bil (a car) → bilar (cars)
  - c. **Adding -er:** Some nouns, especially those ending in -e, add -er.
    - i. en pojke (a boy) → pojkar (boys)
  - d. **Adding -n:** Nouns ending in a vowel other than -a often add -n.
    - i. ett äpple (an apple) → äpplen (apples)
  - e. **Irregular forms:** Some nouns have irregular plural forms.
    - i. en man (a man) → män (men)
    - ii. ett barn (a child) → barn (children)

Definite and Indefinite Forms

In addition to singular and plural, Swedish nouns also have definite and indefinite forms. The definite form indicates a specific item or items, while the indefinite form refers to any item or items of that kind.

- **Indefinite Singular:** en bok (a book)
- **Definite Singular:** boken (the book)
- **Indefinite Plural:** böcker (books)
- **Definite Plural:** böckerna (the books)

Examples

- **Singular:** en katt (a cat)
- **Plural:** katter (cats)
- **Definite Singular:** katten (the cat)
- **Definite Plural:** katterna (the cats)

2.2.4 Övning 2: Matcha Singular och Plural/Task 2: Match Singular and Plural

Matcha varje substantiv i singular (på engelska) och dess korrekta pluralform (på svenska). Match each noun in singular (in English) and its correct plural form (in Swedish).

a book	Katter
a car	Böcker
a girl	Hus
an apple	Flickor
a cat	Bilar
a house	Äpplen

Answer Key

1. a book - b. böcker

2. a car - e. bilar
3. a girl - d. flickor
4. an apple - f. äpplen
5. a cat - a. katter
6. a house - c. hus

2.2.5 Övning 3: Skriv pluralformen av substantivet/Task 3: Write the plural form of the noun

Fyll i pluralformen /Fill in the plural form

1. En kvinna, två _____
2. Ett barn, två _____
3. En familj, två _____
4. En pojke, två _____
5. En katt, två _____
6. Ett träd, två _____
7. En kaffekokare, två _____
8. Ett piano, två _____
9. En stol, två _____
10. Ett bord, två _____
11. En bagare, två _____
12. En matta, två _____
13. En dator, två _____
14. Ett kasino, två _____
15. En flicka, två _____
16. Ett hjärta, två _____
17. En tröja, två _____
18. En pärm, två _____
19. En telefon, två _____
20. En hatt, två _____
21. En polis, två _____

Rätt svar:

- Kvinnor
- Barn
- Familjer
- Pojkar
- Katter
- Träd
- Kaffekokare
- Pianon
- Stolar
- Bord
- Bagare
- Mattor
- Datorer

Kasinon
Flickor
Hjärtan
Tröjor
Pärmar
Telefoner
Hattar
Poliser

2.3 Adjektiv/Adjectives

- Adjectives describe nouns.
- Adjectives are conjugated according to the noun they describe.
- Adjectives often stand before the noun.

Finland är ett fritt land.	<i>Finland is a free country.</i>
Det här är en bra bok.	<i>This is a good book</i>
Peter kör en snabb bil.	<i>Peter drives a fast car</i>

- Adjectives can also stand after the noun, together with certain verbs.
For example: vara, bliva, se...ut, känna sig, verka

Vårt hus **är vackert**. (vara=to be)*Our house is beautiful.*
Vädret **blir** varmt i maj. (bli=to become, to get)*The weather gets warm in May.*
Soffan **ser** gammal **ut**. (se..ut=to look)*The couch looks old.*
Barnen **känner sig** pigga. (känna sig=to feel)*The children feel energized.*
Mannen **verkar** trött (verkar= to seem)*The man seems tired.*

2.3.1 Adjektiv i obestämd form, teori/Adjectives in the indefinite form, theory

Swedish adjectives change forms depending on whether the noun they describe takes the article *en, ett* or stands in the *plural*.

Most Swedish nouns take the "en" article. For example, "en stor bil" (a big car). Here, the adjective "stor" is the base form.

For nouns which take the "ett" article, the adjective gets an extra "-t" at the end. For example, "ett stort hus" (a big house).

When describing plural nouns, the adjective takes an "-a" ending. For example, "stora bilar" (big cars) and "stora hus" (big houses).

These are the indefinite forms of the adjectives in Swedish:

En-words	Ett-words	The plural
En stor man	Ett stort hus	Många stora bilar

2.3.2 Adjektiv i bestämd form, teori/Adjectives in the definite form, theory

When the noun is definite, the adjective gets an extra "-a" ending, along with a preceding definite article. The definite articles are **den** for en-words, **det** for ett-words, and **de** for plural.

En-ord	Ett-ord	Plural
Den stora skogen <i>The big forest</i>	Det stora huset <i>The big house</i>	De stora bilarna <i>The big cars</i>

The adjective stands in the definite form after certain words:

Den (den här/den där), det (det här/det där), de (de här/de där) -The (This/That/These/Those)

After the definitive articles, both the noun and the adjective stand in the definite form.

Den här fantastiska bilen är min	This fantastic car is mine.
De här fantastiska bilarna är mina.	These fantastic cars are mine.

When the adjective stands after one of these words, the adjective stands in the definite form, but the noun stands in the **indefinite** form.

Min, mitt, mina / din, ditt, dina... etc. *(possessive pronouns)*

Peters (s-genitiv)	<i>the genitive (Peter's)</i>
Samma	<i>The same</i>
Följande	<i>The following</i>
Nästa	<i>The next</i>

Vi ska måla ditt nya <u>hus</u> .	<i>We will paint your new house.</i>
Våra gamla <u>föräldrar</u> ska flytta imorgon.	<i>Our old parents are moving tomorrow.</i>
Min <u>väns</u> starka <u>soppa</u> är god.	<i>My friend's spicy soup is good.</i>
Monicas vita <u>skåp</u> är nytt.	<i>Monica's white cupboard is new.</i>
Jag har samma gamla <u>skjorta</u> på mig	<i>I am wearing the same old shirt.</i>
Se på följande lätta <u>exempel</u> .	<i>Look at the following simple example.</i>

2.3.3 Övning 1: Adjektiv/Task 1: Adjectives

Hitta adjektiven i texten och översätt dem

Instruktioner:

1. Läs texten noggrant.
2. Skriv ner alla adjektiv du hittar i texten. Till exempel: *stor, ljus, snygg, bekvämt..*
3. Använd AI för att översätta adjektiven till ditt modersmål.
4. Skriv en lista med adjektiven på svenska och deras betydelser på ditt modersmål.

Find the Adjectives in the Text and Translate Them

Instructions:

1. Read the text carefully.
2. Write down all the adjectives you find in the text. For example: large, bright, nice, comfortable...
3. Use AI to translate the adjectives into your native language.
4. Create a list of the adjectives in Swedish and their meanings in your native language.

Butiksbesök – Clara och Joel shoppar kläder

Clara och hennes kompis Joel går in i en stor, ljus klädbutik på en lördagseftermiddag. De letar efter nya kläder inför sommaren. Butiken är full av färgglada kläder som hänger prydligt på de breda, blanka hängarna. Clara går direkt till en hylla med fina klänningar medan Joel tittar på några trendiga t-shirts. Expediten kommer fram och hälsar.

Expediten:

– Hej! Behöver ni hjälp med något?

Clara:

– Hej! Ja, jag letar efter en snygg sommarklänning. Jag vill ha något som är både bekvämt och stiligt.

Expediten:

– Vi har många vackra klänningar som skulle passa perfekt för sommaren. Föredrar du en kort eller lång modell?

Clara:

– Jag tror att jag vill ha en kort klänning, kanske i en ljus färg.

Expediten visar Clara flera klänningar. En är ljusblå med små vita blommor, och en annan är solgul med en lätt, luftig design. Clara håller upp den gula klänningen framför sig och tittar i spegeln.

Joel:

– Den där gula ser jättefin ut! Den är både enkel och elegant.

Clara:

– Ja, jag gillar den verkligen. Den känns somrig och fräsch. Vad tycker du om den blåa?

Joel:

– Den blå är också snygg, men jag tycker att den gula klänningen ser mer levande ut.

Clara (till expediten):

– Jag tror jag provar den gula.

Expediten:

– Bra val! Om du vill, har vi också några fina accessoarer som skulle passa till den. Kanske ett par enkla örhängen?

Clara nickar och går mot provrummet med klänningen och ett par örhängen. Joel väntar vid en stor, bekväm soffa nära provrummen. Efter några minuter kommer Clara ut med klänningen på sig.

Clara:

– Vad tycker du?

Joel:

– Den sitter perfekt! Färgen är livfull och klänningen ser både luftig och bekväm ut.

Clara:

– Jag håller med. Den är precis vad jag letade efter!

Efter att ha bestämt sig för klänningen går Clara och Joel till kassan. Expediten ler och packar omsorgsfullt ned den gula klänningen i en snygg påse.

Svar: Adjektiv i texten

- stor
- ljus
- fina
- trendiga
- snygg
- bekvämt
- stiligt
- vackra
- perfekt
- kort
- ljus
- luftigt
- enkel
- elegant
- somrig
- fräsch
- levande
- enkla
- livfull

2.3.4 Övning 2: Adjektiv i obestämmd form/Task 2: Adjectives in the indefinite form

Skriv adjektiven i rätt obestämmd form.
Fill in the adjectives in the correct indefinite form

1. Peter ska låna en _____ bok. (bra)
2. Den här lägenheten ser _____ ut. (modern)
3. Skåpet är _____ (bred)
4. De här borden är mycket _____ (bred)
5. Hon har på sig en _____ klänning. (fin)
6. England är ett _____ land. (dyr)
7. Tesla-bilar är _____. (dyr)
8. Kroatien är ett _____ land. (vacker)
9. Barnen har plockat många _____ blommor på gården. (vacker)
10. Kvinnan blev _____ då hon fick se sina barn. (glad)
11. Mina grannar bor i ett _____ hus. (röd)

Rätt svar:

1. Bra
2. Modern
3. Brett
4. Breda
5. Fin
6. Dyrt
7. Dyra
8. Vackert
9. Vackra
10. Glad
11. Rött

2.3.5 Övning 3: Adjektiv i bestämd form/Task 3: Adjectives in the definite form

Skriv adjektiven i rätt bestämd form.
Fill in the adjectives in the right definite form

1. Jag ska låna den här _____ boken. (intressant)
2. Hämta din _____ cykel! (fin) Den står där borta!

3. Jag har sett samma _____ film som han. (rolig)
4. Jag skulle vilja besöka deras _____ sommarstuga. (ny)
5. Den _____ pojken skrattade högt. (glad)
6. Kvinnornas _____ kläder är mycket vackra. (vit)
7. Vi finländare tycker om vårt _____ bröd. (mörk)
8. Jag kan inte köpa de _____ örhängena (dyr)
9. De här _____ tavlorna har min dotter målat! (fin)
10. Karins _____ bil är mycket snabb. (ny)
11. Bra jobbat! Nu kan du fortsätta göra nästa _____ övning. (lätt)

Rätt svar:

1. Intressanta
2. Fina
3. Roliga
4. Vackra
5. Glada
6. Vita
7. Mörka
8. Dyra
9. Vackra
10. Nya
11. Lätta

2.3.6 Övning 4: Adjektiv i obestämd form och bestämd form, övning/Task 4: Adjectives in the indefinite form and the definite form

Fyll i rätt form av adjektivet. Obestämd eller bestämd form.
Fill in the correct form of the adjective! Indefinite form or definite form.

1. Vi har ett _____ hus. Där finns ett _____ vardagsrum och många _____ sovrum. (stor)
2. Tina har träffat en _____ man. Nästa vecka ska hon också få träffa hans _____ barn. (trevlig)
3. Jag köper den _____ stolen, det _____ bordet och de här _____ fätöljerna. (blå)
4. Min bästa vän och jag ska gå på fest ikväll. Jag tar på mig en _____ klänning, ett _____ skärp och ett par _____ skor. (ny)
5. Idag träffade jag min _____ granne, Torsten. Han var ute på promenad med sin _____ hund Sixten. (gammal)
6. Lennart har alltid på sig samma _____ skjorta. (brun) Han tycker nog inte om att köpa _____ kläder. (ny)
7. Har du sett min _____ skjorta? (randig)

Nej, jag har inte sett den. Kanske du kan ta den_____skjortan istället? (vit)
8. Jag skulle vilja ha en_____jacka. I den där affären säljer de många_____jackor. (snygg)
9. Vet du var tallrikarna finns? Ja, de_____tallrikarna finns i det_____skåpet och
de_____tallrikarna finns i det_____skåpet. (liten/hög/stor/låg)
10. Vad är bäst med den finska sommaren? Jag tycker mest om de_____,_____nätterna.
(lång/ljus)

1. stort, stort, stora
2. trevlig, trevliga
3. blåa, blåa, blåa
4. ny, nytt, nya
5. gamla, gamla
6. bruna, nya
7. randiga
8. vita
9. små, höga, stora, låga
10. långa, ljusa

2.4 Ordföljd/Word order

2.4.1 Rak ordföljd, teori/Regular word order, theory

A statement starting with a subject

The regular word order in Swedish starts with a subject, followed by a verb. The verb stands in second place.

The regular/straight word order in Swedish, is called SPORT. (subject, predicate=verb, object, room, time)

Maria dricker kaffe i köket varje morgon
SPORT

If we want to add an adverb (inte, alltid, aldrig, bara, sällan, ofta) to the sentence with a SPORT-word order, the adverb is placed after the verb.

Maria dricker **inte** kaffe i köket varje morgon
SPORT

2.4.2 Övning 1: Ordföljd/Task 1: Word order

Rak ordföljd (SPORT)

Välj rätt ord och fyll i de tomma platserna för att skapa meningar med rak ordföljd (SPORT). Choose the right word and fill in the blanks with the correct words to create sentences with the basic word order (SPORT)

1. **Anna** (S) _____ (P) _____ (O) _____ (R) _____ (T).
varje kväll/te/dricker/i vardagsrummet
2. **Erik** (S) _____ (P) _____ (O) _____ (R) _____ (T).
en bok/varje eftermiddag/läser/på balkongen
3. **Vi** (S) _____ (P) _____ (O) _____ (R) _____ (T).
i matsalen/middag/äter/varje dag
4. **Katten** (S) _____ (P) _____ (O) _____ (R) _____ (T).
hela dagen/med bollen/leker/i vardagsrummet
5. **Barnen** (S) _____ (P) _____ (O) _____ (R) _____ (T).
med leksaker/i trädgården/varje eftermiddag/leker
6. **Läraren** (S) _____ (P) _____ (O) _____ (R) _____ (T).
uppgiften/förklarar/varje lektion/i klassrummet
7. **Hunden** (S) _____ (P) _____ (O) _____ (R) _____ (T).
efter bollen/varje morgon/i parken/springer
8. **Vi** (S) _____ (P) _____ (O) _____ (R) _____ (T).
tittar/varje helg/i vardagsrummet/på film
9. **De** (S) _____ (P) _____ (O) _____ (R) _____ (T).
Diskuterar/varje måndag/projektet/på kontoret
10. **Hon** (S) _____ (P) _____ (O) _____ (R) _____ (T).
Vid skrivbordet/varje kväll/ett brev/skriver

Rätt svar:

dricker, te, i vardagsrummet, varje kväll
läser, en bok, på balkongen, varje eftermiddag
äter, middag, i matsalen, varje dag
leker, med bollen, i vardagsrummet, hela dagen
leker, med leksaker, i trädgården, varje eftermiddag
förklarar, uppgiften, i klassrummet, varje lektion
springer, efter bollen, i parken, varje morgon
tittar, på film, i vardagsrummet, varje helg
diskuterar, projektet, på kontoret, varje måndag
skriver, ett brev, vid skrivbordet, varje kväll

2.4.3 Omvänd ordföljd, teori/Reverse word order, theory

A clause does not always start with a subject. Sometimes **the time, the room** or **the object** stands in the first position, but the verb always stands in second place.

Varje kväll ställer Lasse cykeln i garaget
TPSOR

I garaget ställer Lasse cykeln varje kväll
RPSOT

Cykeln ställer Lasse i garaget varje kväll
OPSRT

If we want to add an adverb to a sentence with reverse word order (where **time, place** or **the object** stands in the first position), the adverb is usually placed after the subject.

Varje kväll ställer Lasse INTE cykeln i garaget
TPSOR

2.4.4 Övning 2: Ordföljd/Task 2: Word order

Omvänd ordföljd / Reverse word order

Välj rätt ord och fyll i de tomma platserna för att skapa meningar med omvänd ordföljd (TPSOR).
Choose the right word and fill in the blanks with the correct words to create sentences with reverse word order (TPSOR).

1. **Varje morgon** (T) _____ (P) _____ (S) _____ (O) _____ (R).
Med cykel/Johan/till jobbet/åker
2. **På kvällen** (T) _____ (P) _____ (S) _____ (O) _____ (R)
På TV/tittar/tillsammans/vi
3. **Boken** (O) _____ (P) _____ (S) _____ (R) _____ (T).
varje natt /Maria/läser/i sängen
4. **I parken** (R) _____ (P) _____ (S) _____ (O) _____ (T).
varje eftermiddag/med hunden/leker/barnen
5. **Varje helg** (T) _____ (P) _____ (S) _____ (O) _____ (R).
besöker/i hennes hus /vi/farmor

6. På morgonen (T) _____ (P) _____ (S) _____ (O) _____ (R).
hon/tidningen/läser/vid frukostbordet
7. Filmen (O) _____ (P) _____ (S) på _____ (R) _____ (T).
i biografen/tittar/de/varje fredag
8. Varje kväll (T) _____ (P) _____ (S) _____ (O) _____ (R).
Middag/lagar/i köket/han
9. I skolan (R) _____ (P) _____ (S) _____ (O) _____ (T).
Varje dag/lär sig/nya saker/eleverna
10. Bilen (O) _____ (P) _____ (S) _____ (R) _____ (T).
Hon/i garaget/varje kväll/parkerar

Rätt svar:

åker, Johan, till jobbet, med cykel
tittar, vi, på TV, tillsammans
läser, Maria, i sängen, varje natt
leker, barnen, med hunden, varje eftermiddag
besöker, vi, farmor, i hennes hus
läser, hon, tidningen, vid frukostbordet
tittar, de, i biografen, varje fredag
lagar, han, middag, i köket
Lär sig, eleverna, nya saker, varje dag
parkerar, hon, i garaget, varje kväll

2.4.5 Övning 3: Rak ordföljd / Task 3: Basic word order

Ordna orden i rätt ordning så att de bildar en mening som följer reglerna för rak ordföljd / Arrange the words in the correct order to form a sentence that follows the rules for basic word order.

1. På kvällen tittar **vi** på TV tillsammans.
2. Varje morgon åker **Johan** till jobbet med cykel.
3. I parken leker **barnen** med hunden varje eftermiddag.
4. På helgerna brukar **de** åka till landet.
5. Varje kväll lagar **han** middag i köket.
6. I skolan lär **läraren** eleverna nya saker varje dag.

Answers:

Vi tittar på TV tillsammans på kvällen
Johan åker till jobbet med cykel varje morgon
Barnen leker med hunden i parken varje eftermiddag
De brukar åka till landet på helgerna

Han lagar middag i köket varje kväll

2.4.6 Övning 4: Omvänd ordföljd / Task 4: Reverse word order

Ordna orden i rätt ordning så att de bildar en mening som följer reglerna för omvänd ordföljd (ordningsfråga) / Arrange the words in the correct order to form a sentence that follows the rules for reverse word order

1. Vi äter middag i matsalen **varje dag**
2. Anna dricker te i vardagsrummet **varje kväll**.
3. Peter kan inte spela fotboll **idag**.
4. Hon ska alltid träna på gymmet **efter jobbet**.
5. Lena cyklar till butiken **på kvällen**.

Answers:

Varje dag äter vi middag i matsalen.

Varje kväll dricker Anna te i vardagsrummet.

Idag kan Peter inte spela fotboll.

Efter jobbet ska hon alltid träna på gymmet.

På kvällen cyklar Lena till butiken.

2.4.7 Ordföljd i meningar med hjälpverb, teori/Word order in clauses with auxiliary verbs, theory

The most common auxiliary verbs in Swedish are:
KAN, VILL, MÅSTE, FÅR, SKA, BORDE, BRUKAR.

These verbs always stand together with a main verb.
Thus, in clauses with auxiliary verbs, we have two verbs. (P1 and P2)

In a clause that contains an auxiliary verb, the auxiliary verb stands in second place.

Straight word order

Simon **brukar** simma i simhallen varje helg
SP1P2RT

Adverbs are placed after the auxiliary verb in clauses with straight word order.
Simon **brukar** inte simma i simhallen varje helg.
SP1P2RT

Reverse word order

Varje helg **brukar** Simon simma i simhallen
TP1SP2R

Adverbs are placed after the subject in clauses with reverse word order.
Varje helg **brukar** Simon inte simma i simhallen.
TP1SP2R

2.4.8 Övning 3: Ordföljd (hjälpverb) /Task 3: Word order (auxiliary verbs)

Hjälpverb och adverb / Word order in clauses with auxiliary verbs

Välj rätt ord och fyll i de tomma platserna för att skapa meningar med hjälpverb och adverb. Choose the right word and fill in the blanks with the correct words to create clauses with auxiliary verbs.

1. **Peter** (S) _____ (P1) inte _____ (P2) _____ (R) _____ (T).
idag/spela/kan/fotboll
2. **Varje helg** (T) _____ (P1) _____ (S) _____ (P2) _____ (R).
till landet/vi/åker/brukar
3. **I skolan** _____ (P1) _____ (S) _____ (P2) _____ (T).
eleverna/göra/varje dag/måste/läxor
4. **Hon** (S) _____ (P1) alltid _____ (P2) _____ (R) _____ (T).
efter jobbet/träna/på gymmet/ska
5. **På kvällen** (R) _____ (P1) _____ (S) _____ (P2) _____ (T).
på film/titta/de/brukar
6. **Vi** (S) _____ (P1) inte _____ (P2) _____ (R) _____ (T).
gå/kan/idag/till parken
7. **Varje morgon** (T) _____ (P1) _____ (S) _____ (P2) _____ (R).
i parken/hon/måste/springa
8. **I köket** (R) _____ (P1) _____ (S) _____ (P2) _____ (T) tillsammans.
mat/brukar/laga/vi
9. **Han** (S) _____ (P1) aldrig _____ (P2) _____ (R) _____ (T).
glömma/den dagen/ska
10. **På helgerna** (T) _____ (P1) _____ (S) _____ (P2) _____ (R).
till landet/brukar/de/åka

Rätt svar:

kan, inte, spela, fotboll, idag

brukar, vi, åka, till landet

måste, eleverna, göra, läxor, varje dag

ska, alltid, träna, på gymmet, efter jobbet

brukar, de, titta, på film

kan, inte, gå, till parken, idag

måste, hon, springa, i parken

brukar, vi, laga, mat, tillsammans

ska, aldrig, glömma, den dagen

brukar, de, åka, till landet

2.4.9 Ordföljd i frågor, teori/Word order in questions, theory

In Swedish we can make questions in two ways. Either by changing the word order, or by starting the sentence with a question word. We start with the first option.

A simple statement in Swedish starts with the subject followed by the verb.

Han är stark. (He is strong)

If we want to make a question out of the statement, we simply change places between the subject and the verb. Han är stark -> Är han stark?

These questions, starting with a verb, can simply be answered by Yes or No, but it is common to answer with a short phrase. Like this:

Är han stark? Ja, det är han/Nej, det är han inte.
Is he strong? Yes, he is/No, he is not.

If we use an auxiliary verb in the question (kan, ska, vill, måste, får, brukar, borde, behöver...) or one of the verbs HAR or ÄR, we answer the question by using the same verb as in the question. Like this:

Han **är** stark. **Är** han stark?   Ja, det **är** han/Nej, det **är** han inte
He is strong.Is he strong?   Yes, he is/No, he is not.

Lena **vill** simma. **Vill** Lena simma?   Ja, det **vill** hon./Nej, det **vill** hon inte.
Lena wants to swim.Does Lena want to swim? Yes, she does/No, she doesn't.

If we use another verb in the question (than the ones mentioned above), we use the verb GÖR in the answer. Like this:

Han **lagar mat**. **Lagar** han mat?   Ja, det **gör** han/Nej, det **gör** han inte.
He cooks.Does he cook?   Yes, he does./No, he doesn't.

Han **sjunger** bra. **Sjunger** han bra?   Ja, det **gör** han/Nej, det **gör** han inte.
He sings well.Does he sing well?   Yes, he does./No, he doesn't.

2.4.10 Övning 4: Ja/Nej-frågor med kortsvar/Task 4: Yes/No-questions with short answers

Svara på frågorna genom att kombinera rätt svar med rätt fråga. Välj mellan alternativen i lådan nedan.

Answer the questions by combining the right answer with the right question. Choose from the alternatives in the box below.

1. Kan du spela piano?	Ja, _____
2. Dricker du kaffe?	Nej, _____
3. Har du tagit din medicin?	Nej, _____
4. Lyssnar du på musik?	Ja, _____
5. Är du trött?	Nej, _____
6. Vill du äta lunch nu?	Nej, _____
7. Ska du läsa tidningen nu?	Ja, _____
8. Följer du med ut på gården?	Nej, _____
9. Är du mätt?	Ja, _____
10. Har du sovit gott i natt?	Ja, _____

det kan jag	det har jag inte	det är jag inte	det gör jag	det har jag
det gör jag inte	det gör jag inte	det ska jag	det vill jag inte	det är jag

Rätt svar:

1. Ja, det kan jag.
2. Nej, det gör jag inte.
3. Nej, det har jag inte.
4. Ja, det gör jag.
5. Nej, det är jag inte.
6. Nej, det vill jag inte.
7. Ja, det ska jag.
8. Nej, det gör jag inte.
9. Ja, det är jag.
10. Ja, det har jag.

2.4.11 Övning 5: Ja/Nej-frågor med kort svar/Task 5: Yes/No-

questions with short answers

Remember, if you have a question in the past tense, you need to answer in the same tense. Also pay attention to the pronoun in the question and the answer!

Var han stark då han var ung?

Ja, det **var** han./Nej, det **var** han inte.

Ville Lena simma i somras?

Ja, det **ville** hon./Nej, det **ville** hon inte.

Lagade du mat förra veckan?

Ja, det **gjorde** jag./Nej, det **gjorde** jag inte.

Sjöng han bra på festen igår?

Ja, det **gjorde** han./Nej, det **gjorde** han inte.

Answer the questions by combining the right answer with the right question. Choose from the alternatives in the box below.

det fick vi   det gjorde jag   det hade vi   det gjorde jag inte   det gjorde jag

det gjorde jag   det gjorde han inte   det var han inte   det ville han inte

det kunde hon inte

1. Kunde hon läsa då hon började skolan? Nej, _____
2. Cyklade han till skolan varje dag? Nej, _____
3. Väntade du länge på bussen igår? Ja, _____
4. Ville Martin äta en glass efter maten? Nej, _____
5. Fick ni god mat på restaurangen? Ja, _____
6. Var din pappa bagare då han var ung? Nej, _____
7. Såg du den spännande filmen på TV förr veckan? Ja, _____
8. Hittade du dina nycklar? Ja, _____
9. Hade ni vackert väder under er resa i Spanien? Ja, _____
10. Läste du nyheterna igår? Nej, _____

Rätt svar:

1. Nej, det kunde hon inte.
2. Nej, det gjorde han inte.
3. Ja, det gjorde jag.
4. Nej, det ville han inte.
5. Ja, det fick vi.
6. Nej, det var han inte.
7. Ja, det gjorde jag.
8. Ja, det gjorde jag.
9. Ja, det hade vi.
10. Nej, det gjorde jag inte.

2.5 Frågeord: teori / Question words: theory

There are many question words in the Swedish language. Questions starting with question words, cannot be answered with YES or NO, but need to be answered with a whole sentence.

Note the word order in Swedish!

Questionword+verb+subject

Var+är+min penna?

Var?	Where?	Where is my pen?	Var är min penna?
Vart?	Where? (Direction)	Where are you going?	Vart går du?
Varifrån?	(from) where?	Where are you from?	Varifrån kommer du?
När?	When?	When are you coming?	När kommer du?
Vad?	What?	What are you eating?	Vad äter du?
Vem?	Who?	Who are you?	Vem är du?
Vems?	Whose?	Whose cat is this?	Vems katt är det här?
Vilka?	Who? (several people)	Who are coming to the party?	Vilka kommer på festen?
Varför?	Why?	Why are you yawning?	Varför gäspar du?
Hur?	How?	How did you get here?	Hur kom du hit?
Hur länge?	For how long?	For how long have you been in Finland?	Hur länge har du varit i Finland?
Hur lång?	How tall?	How tall are you?	Hur lång är du?
Hur lång?	How long?	How long is your vacation?	Hur lång är din semester?
Hur ofta?	How often?	How often do you swim in the sea?	Hur ofta simmar du i havet?

2.5.1 Övning 1: Frågeord/Task 1: Question words

Skriv tio frågor där du använder frågeord! Write ten questions using question words!

Öva på att använda frågeord med hjälp av AI. Skriv följande instruktion i prompten. Practice using question words with the help of AI. Write the following instructions in the prompt:

Jag studerar svenska och vill öva på att använda frågeord. Du är min kompis och bjuder mig på en fest. Jag vill veta mer om festen och ställer frågor till dig. Svara på lätt svenska och använd korta meningar. Om du kan, ställ gärna en fråga tillbaka till mig. Nu börjar jag!

2.5.2 Övning 2: Frågeord/Task 2: Question words

Fyll i rätt frågeord.

Fill in the correct question word.

1. _____ kom du till Finland?	Jag kom till Finland för tre år sedan.
2. _____ äter du lunch?	Jag äter lunch i skolan.
3. _____ kommer Ahmed?	Han kommer från Irak.
4. _____ gör Eva?	Hon pratar med en vän.
5. _____ är du?	Jag är 165 cm lång.
6. _____ kom du till skolan idag?	Jag åkte buss.
7. _____ vaknar du på morgonen?	Jag vaknar klockan 7.
8. _____ hostar du?	Jag är så förkyld.
9. _____ bok är det här?	Det är min bok.
10. _____ dricker du inte kaffe idag?	Därför att jag har så ont i magen.
11. _____ är din bror?	Han är hos tandläkaren.
12. _____ dricker du?	Jag dricker mjölk.
13. _____ kostar den här pennan?	Den kostar 3 euro.
14. _____ medicin har du tagit?	Jag har tagit en värktablett.
15. _____ har du spelat gitarr?	Jag har spelat gitarr i snart 3 år.
16. _____ går du till frisören?	Jag går till frisören en gång i månaden.
17. _____ mår du idag?	Jag mår ganska bra.
18. _____ gick du och lade dig igår?	Jag gick och lade mig klockan 22.
19. _____ går du efter skolan idag?	Jag går hem. Jag är lite trött idag.
20. _____ är den där kvinnan?	Det är vår nya lärare.

Rätt svar:

1. När
2. Var
3. Varifrån
4. Vad
5. Hur lång
6. Hur
7. När
8. Varför
9. Vems
10. Varför
11. Var
12. Vad

13. Hur mycket
14. Vilken
15. Hur länge
16. Hur ofta
17. Hur
18. När
19. Vart
20. Vem

2.6 Diskussioner i vardagen/Everyday conversations

Prata med en klasskompis eller en arbetskamrat. Turas om att fråga och svara.
Talk to a classmate or a co-worker. Take turns asking and answering.

Öva först att diskutera med hjälp av AI. Practice first with AI before discussing with a person.

2.6.1 Personliga frågor/Personal questions

Frågor och fraser (Questions and phrases)

Vad heter du? What is your name?

Varifrån kommer du? Where are you from?

Hur gammal är du? How old are you?

Hur länge har du varit i Finland? For how long have you been in Finland?

Hur har du lärt dig svenska? How did you learn Swedish?

Vad gör du på fritiden? What do you do in your free time?

Vad är du bra på? What are you good at?

Vad studerar du nu? What are you studying?

Varför studerar du till det yrket? Why are you studying for that profession?

Jag har varit i Finland i .....månader/år. I have been in Finland for...months/years

Jag kom till Finland för.....månader/år sedan. I came to Finland...months/years ago.

Jag studerar till... I study to become a...

Promenera, promenerar, promenerade, promenerat - Walk

Cykla, cyklar, cyklade, cyklat - Cycle

Simma, simmar, simmade, simmat - Swim

Träna, tränar, tränade, tränat- Exercise

En aktivitet, två aktiviteter - Activities

Umgås, umgås, umgicks, umgåtts- Socialize

2.6.2 Prata om vädret/Talk about the weather

Frågor och fraser (Questions and phrases)

Vad är det för väder idag? - What is the weather like today?

Vilken årstid tycker du mest om? - Which season do you like the most?

Vad tycker du om vädret i Finland? - What do you think about the weather in Finland?

Hur är vädret i ditt hemland? - How is the weather in your home country?

Det är varmt – It is warm.

Det är kallt. - It is cold.

Det är soligt. - It is sunny.

Det är molnigt. - It is cloudy.

Det regnar. - It is raining. (Regna, regnar, regnade, regnat)

Det åskar-There is thunder (Åska, åskar, åskade, åskat)

Det blixtrar- There is lightning (Blixtra, blixtrar, blixtrade, blixtrat)

Det blåser. - It is windy. (Blåsa, blåser, blåste, blåst)

Det snöar. - It is snowing. (Snöa, snöar, snöade, snöat)

Det haglar – It is hailing (Hagla, haglar, haglade, haglat)

Temperaturen är... - The temperature is...

Det är...grader varmt/kallt -It is ... degrees.

På våren-in the Spring

På sommaren-in the Summer

På hösten-in the Autumn/in the Fall

På vintern-in the Winter

Ordlista/Word list

ett väder -weather

en sol, solar –sun

ett regn –rain

en vind – wind

en åska -thunder

en blix -lightning

(en) snö-snow

ett moln, två moln - cloud

en dimma – fog

en väderprognos, väderprognoser - weather forecast

en årstid, två årstider -seasons

en temperatur, temperaturer - temperature

en vår, vårar - Spring

en sommar, somrar – Summer

en höst, höstar-Autumn/Fall

en vinter, vintrar – Winter

2.6.3 Din familj och ditt hem/Your family and your home

Frågor och fraser (questions and phrases)

Hur ser din familj ut? What does your family look like?

Har du några husdjur? Berätta! Do you have any pets? Tell me about them.

Skulle du vilja ha ett husdjur? Varför? Varför inte? Would you like to have a pet? Why? Why not?

Hur bor du? I ett egnahemshus, en lägenhet, ett radhus? How do you live? In a detached house, an apartment, or a row house/terraced house?

Hur ser ditt hem ut? What does your home look like?

Jag bor i ett hus. - I live in a house.

Jag bor i en lägenhet. - I live in an apartment.

Mitt hem är stort/litet. - My home is big/small.

Jag har en trädgård. - I have a garden.

Området är lugnt. - The area is quiet.

Området är livligt. - The area is lively.

Ordlista/World list

en familj, familjer - family

en förälder, föräldrar - parent

en mamma, mammor - mother

en pappa, pappor - father

ett syskon, syskon - sibling

en bror, bröder - brother

en syster, systrar - sister

ett barn, barn - children

en son, söner - son

en dotter, döttrar - daughter

en farförälder, farföräldrar - grandparent

en farfar - grandfather (paternal)

en farmor - grandmother (paternal)

en morförälder - grandparent (maternal)

en morfar - grandfather (maternal)

en farmor - grandmother (maternal)

en kusin, kusiner - cousin

en moster, mostrar - aunt (maternal)

en faster, fastrar - aunt (paternal)

en morbror, morbröder - uncle (maternal)

en farbror, farbröder - uncle (paternal)

ett husdjur, husdjur - pets

en hund, hundar - dog

en katt, katter - cat

en fågel, fåglar - bird

en fisk, fiskar - fish

en kanin, kaniner - rabbit

en hamster, hamstrar – hamster

ett hem, hem - home

ett hus, hus - house

en lägenhet, lägenheter - apartment

ett rum, rum - room

ett kök, kök - kitchen

ett vardagsrum, vardagsrum - living room

ett sovrum, sovrum - bedroom

ett badrum, badrum - bathroom

ett trädgård, trädgårdar - garden

en balkong, balkonger – balcony

2.6.4 Din hemort/Your home location

Frågor och fraser (Questions and phrases)

Var bor du? Where do you live?

Hur ser din ort ut? (finns det parker, höghus, egnahemshus, fabriker, sjöar..?) - What does your town look like? (Are there parks, high-rise buildings, detached houses, factories, lakes...?)

Vilka är fördelarna och nackdelarna med din hemort? What are the advantages and disadvantages of your hometown?

Var handlar du? - Where do you shop?

Är det något du skulle vilja ändra på i din stad? - Is there something you would like to change in your town?

Jag brukar... - I usually...

På min ort kan man... - In my town, you can...

Jag umgås med... - I socialize with...

Jag handlar i... - I shop at...

Min ort är... - My town is...

Jag skulle vilja ändra... - I would like to change...

Gå på bio (gå, går, gick, gått) - Go to the cinema

Gå på restaurang - Go to a restaurant

Gå på museum - Go to a museum

Gå på konsert - Go to a concert

Ordlista/World list

Handla, handlar, handlade, handlat - Shop

Besöka, besöker, besökte, besökt - Visit

Utforska, utforskar, utforskade, utforskat - Explore

En ort, två orter - Place

En stad, två städer - City

En by, två byar - Village

Ett centrum - City center

En park, två parker - Park

En affär, två affärer - Store
Ett köpcentrum, två köpcenter/köpcentra - Shopping center
En skola, två skolor - School
Ett bibliotek, två bibliotek - Library
En simhall, två simhallar - Swimming hall
Ett gym, två gym - Gym
En restaurang, två restauranger - Restaurant
Ett café, två caféer - Café
En biograf, två biografier - Cinema
Ett museum, två muséer - Museum
En teater, två teatrar - Theater

2.6.5 Ditt yrke/Your profession

Frågor och fraser (Questions and phrases)

Vilket yrke studerar du till? What profession are you studying for?

Varför har du valt det yrket? Why have you chosen that profession?

Finns det utmaningar i ditt yrke? Vilka? Are there challenges in your profession? If so, what are they?

Vilka arbetsplatser kan man arbeta på efter studierna? What workplaces can you work at after your studies?

Var skulle du vilja jobba då du är klar med dina studier? Where would you like to work once you've finished your studies?

Vilka egenskaper måste man ha i ditt yrke? What qualities are required in your profession?

Ordlista/World list

Ett yrke, två yrken - Profession

Studera, studerar, studerade - Study

En utmaning, två utmaningar - Challenges

En arbetsplats, två arbetsplatser - Workplace

En egenskap, två egenskaper - Qualities

En studie, två studier - Studies

Jobba, jobbar, jobbade - Work

Välja, väljer, valde - Choose

En färdighet, två färdigheter - Skills

En framtid, två framtider - Future

2.6.6 Turism/Tourism

Frågor och fraser (Questions and phrases)

Har du rest runt i Finland? - Have you traveled around Finland?

Vilka städer har du besökt? - Which cities have you visited?

Vilken är den vackraste platsen du har besökt i Finland? - What is the most beautiful place you have visited in Finland?

Kan du rekommendera några platser att besöka? - Can you recommend any places to visit?

Hur tar man sig dit? - How do you get there?

Var kan man bo? - Where can you stay?

Vad kan man göra där? - What can you do there?

Jag har besökt... - I have visited...

Den vackraste platsen jag har besökt är... - The most beautiful place I have visited is...

Jag skulle vilja besöka... - I would like to visit...

Ordlista/World list

Resa, reser, reste, rest - Travel

en semester, två semestrar - Vacation

en utflykt, två utflykter - Excursion

en sevärdhet, två sevärdheter - Attraction

en turist, två turister - Tourist

en guide, två guider - Guide

en rundtur, två rundturer - Tour

ett boende, två boenden - Accommodation

ett hotell, två hotell - Hotel

ett vandrarhem, två vandrarhem - Hostel

en camping, två campingar - Camping

en stuga, två stugor - Cottage

ett resmål, två resmål - Destination

en resebyrå, två resebyråer - Travel agency

en stad, två städer - City

en by, två byar - Village

en natur - Nature

en nationalpark, två nationalparker - National park

en strand, två stränder - Beach

en sjö, två sjöar - Lake

en skog, två skogar - Forest

ett fjäll, två fjäll - Mountain

en ö, två öar - Island

ett slott, två slott - Castle

ett museum, två muséer - Museum

en kyrka, två kyrkor - Church

en marknad, två marknader - Market

2.7 Att uttrycka känslor/Expressing your feelings

Här är ett några användbara ord som man kan använda när man talar om sina känslor. Lär dig dem. De kommer att hjälpa dig i de kommande övningarna.

Here are some useful words to use when you want to talk about your feelings. Study the words and sentences. These will help you in the coming exercises.

Läs exempelmeningarna. Read the example sentences.

Rädd (afraid)	Malin är rädd för ormar då hon plockar bär i skogen. Malin is afraid of snakes when she picks berries in the forest
Kär (in love)	Peter är kär i Maria. Han tycker om henne väldigt mycket. Peter is in love with Maria. He likes her very much
Generad (embarrassed)	Maria blev generad när Peter kysste henne. Maria became embarrassed when Peter kissed her
Ledsen (sad)	Maria är ledsen eftersom hennes katt är borta. Maria is sad, because her cat is missing.
Glad (happy)	Jag blir glad när jag får träffa mina vänner. I get happy when I can meet my friends
Sur (angry, grumpy)	Lena är sur , eftersom hon missade bussen till skolan. Lena is angry because she missed the bus to school
Stressad (stressed)	De studerande är stressade , eftersom de har ett svårt prov imorgon. The students are stressed because they have a difficult exam tomorrow
Uttråkad (bored)	Lilla Lisa är uttråkad . Hon är sjuk och hon har inget att göra. Little Lisa is bored. She is ill and has nothing to do.
Arg (mad, angry)	Peters granne är arg , eftersom Peter spelade hög musik sent igår kväll. Peter's neighbor is angry because Peter played loud music late last night
Blyg (shy)	Martin känner sig blyg då han ska tala inför klassen. Martin feels shy when he has to speak in front of the class.
Orolig (worried)	Sanna känner sig orolig , då hennes barn inte svarar i telefonen. Sanna feels worried when her children don't answer the phone
Nöjd (satisfied)	Lena är nöjd! Hon klarade körprovet! Lena is satisfied. She passed the driving test!
Trött (tired)	Eleverna känner sig trötta efter en lång skoldag. The students feel tired after a long day at school.
Pigg (alert)	Då man har sovit bra, känner man sig pigg . When you have slept well, you feel alert.
Vansinnig (furious)	Peter är vansinnig , eftersom någon har kastat en sten genom hans sovrumsfönster.

	Peter is furious because someone has thrown a stone through his bedroom window
Lycklig (happy)	Tony är lycklig , eftersom han har världens bästa jobb. Tony is happy because he has the best job in the world
Olycklig (unhappy)	Lilla Peter gråter och är olycklig . Han har fallit med cykeln och slagit sig. Little Peter is crying and is unhappy. He has fallen off his bike and hurt himself."
Tacksam (grateful)	Patienten var mycket tacksam eftersom hon fick bra vård på sjukhuset. The patient was very grateful because she received good care at the hospital.
Besviken (disappointed)	Stina var besviken eftersom hon inte klarade provet. Stina was disappointed because she did not pass the exam
Förvånad (surprised)	Kvinnan blev förvånad då hon såg en stor älg vid sidan av vägen. The woman was surprised when she saw a large moose by the side of the road."
Irriterad (annoyed, irritated)	Mannen blev irriterad när bussen var över 10 minuter försenad. The man became irritated when the bus was over 10 minutes late
Lugn (calm)	Edvin känner sig lugn då han lyssnar på klassisk musik. Edvin feels calm when he listens to classical music.
Modig (brave)	Flickan vågade hoppa från den höga trampolinen. Hon var verkligen modig . The girl dared to jump from the high diving board. She was really brave.
Osäker (unsure)	Läraren ställde en fråga, men Carina var osäker på svaret. The teacher asked a question, but Carina was unsure about the answer
Hoppfull (hopeful)	Jag är hoppfull att vädret blir bättre imorgon. I am hopeful that the weather will get better tomorrow

2.7.1 Övning 1: Uttryck dina känslor/Task 1: Express your feelings

Skriv in orden från rutan på rätt plats! Det finns en ledtråd till svaret i varje mening.

Write the words from the box in the right place. There is a clue to the answer in every sentence.

Trött	Osäker	Ledsen	Tacksam	Arg	Modig	Generad	Besviken	Sur
Nöjd	Glad	Kär	Uttråkad	Blyg	Rädd	Orolig	Pigg	Vansinnig
Lycklig	Stressad	Olycklig	Förvånad	Irriterad	Lugn	Hoppfull		

Övning:

Ex. Jag är (_ _ d _ _) för att jag missade ditt samtal. Svar: l-e-d-s-e-n

1. Peter blev (a _ _) när Sanna inte kom i tid.
2. Jag blir (_ e _ e _ _) när folk pratar om mig.
3. Jag är (g _ _ _) att vi ska träffas imorgon.
4. Han är (_ _ r) för att vädret är dåligt idag.
5. Lasse är (k _ _) i en kvinna som bor långt bort. Men i helgen får han träffa henne.
6. Jag känner mig (_ _ r _ _ _ _ d) inför provet. Jag har inte läst så mycket.
7. Hon var (_ t t _ _ _ _ d) under mötet. De diskuterade samma sak i flera timmar.
8. Jag är (_ _ _ g) när jag träffar nya människor.
9. Barnet är (_ _ _ d) för hundar.
10. Jag är (_ _ _ _ i g) för hur det ska gå den första dagen på det nya jobbet.
11. Jag är (t _ _ _ t) efter en lång dag på jobbet.
12. Jag känner mig (_ _ g g) efter min morgonpromenad. Nu orkar jag med en lång jobbdag.
13. Han blev (v _ n _ _ _ _ i _) när han såg att fönstret var sönder.
14. Jag är så (_ y _ _ _ _ g) att vi vann tävlingen.
15. Hon kände sig (o _ _ _ _ _ i _) efter deras bråk.
16. Jag är (_ ö _) med mitt resultat i provet Jag fick högsta betyg.
17. Jag är så (_ _ c k _ _ _) för din hjälp.
18. Jag blev (_ _ _ _ _ å _ _ d) när jag hörde nyheterna.
19. Jag blev (_ r _ _ t _ _ a _) när datorn slutade fungera.
20. Han är alltid så (_ _ g _), också när det är stressigt.
21. Du är så (_ o _ _ g) som vågar prata inför så många människor.
22. Jag känner mig (o _ _ _ _ r) på vilken väg jag ska ta till jobbet idag.
23. Hon är (h _ _ _ _ _ _ l) om att allt kommer att ordna sig.
24. Jag blev (_ e _ _ _ _ e _) när filmen inte var så bra som jag trodde.

Rätt svar:

Ex. Ledsen

1. arg
2. generad
3. glad
4. sur
5. kär
6. stressad
7. uttråkad
8. blyg
9. rädd
10. orolig
11. trött
12. pigg
13. vansinnig
14. lycklig
15. olycklig
16. nöjd
17. tacksam
18. förvånad
19. irriterad
20. lugn
21. modig
22. osäker
23. hoppfull
24. besviken

2.7.2 Övning 2: Skriv meningar där du uttrycker dina känslor/Task 2:

Write your own sentences where you express your feelings

Använd AI för att kontrollera dina svar. Use AI to check your answers!

Börja dina meningar så här:/Start your sentences like this:

1. Jag känner mig ... då ...	ex. Jag känner mig glad då jag umgås med mina vänner
2. Jag känner mig ... då ...	(I feel happy when I spend time with my friends)
3. Jag är ... då ...	ex. Jag är ledsen för att det regnar idag
4. Jag är ... då ...	(I am sad because it is raining today)
5. Jag blir ... då ...	ex. Jag blir glad då jag får en present
6. Jag blir ... då ...	(I get happy when I receive a gift)

2.7.3 Övning 3: Uttryck dina känslor/Task 3: express your feelings.

Skriv eller berätta för en kompis om hur du känner dig i olika situationer. Write a text or tell a friend about your feelings in different situations.

Du kan också använda AI för att diskutera. Skriv in denna prompt, och börja diskutera:

“Jag håller på och lär mig svenska, och jag vill diskutera följande ämne tillsammans med dig på lätt svenska. Hur skulle det kännas om en god vän från ditt hemland kom och besökte dig i Finland.”

OBS! Om svaret blir för svårt att förstå, kan du be AI att svara på lättare svenska. Du kan också be AI att rätta dina svar då ni har diskuterat färdigt.

You can also use AI to discuss. Enter this prompt and start discussing:

I study Swedish, and I want to discuss the following topic with you in simple Swedish: How would you feel if a good friend from your homeland came to visit you in Finland?

NOTE: If the answer is too difficult to understand, you can ask AI to respond in simpler Swedish. You can also ask AI to correct your answers when you have finished the discussion.

Börja så här.../Start like this:

Jag skulle känna mig..../I would feel...

- Hur skulle det kännas om en god vän från ditt hemland kom och besökte dig i Finland? How would you feel if a good friend from your homeland came to visit you in Finland?
- Hur skulle det kännas om du fick veta att din vän ska gifta sig/How would you feel if you got to know that your friend is getting married
- Hur skulle det kännas om du fick veta en tråkig nyhet/How would you feel if you got some bad news about something
- Hur skulle det kännas om du inte kunde hitta din börs eller plånbok./How would you feel if your wallet was missing
- Hur skulle det kännas om du fick veta att det är oförberett test idag i skolan/ How would you feel if you got to know have to take a test at school today that you didn't get to prepare for.
- Hur skulle det kännas om du plötsligt fick besök av en gammal vän som bor i ett annat land/How would you feel if you got a surprise visit from a friend from another country.

- Hur skulle det kännas om din cykel blev stulen/ How would you feel if your bike was stolen.

2.7.4 Övning 4: Uttryck dina känslor/Task 4: Express your feelings

Skriv en text eller berätta för en vän om en dag när du... / Task 4: Write a text, or tell a friend about a day, when you..

...kände dig sur/...felt mad
 ...kände dig modig/...felt brave
 ...kände dig tacksam/...felt grateful
 ...kände dig lycklig/...felt happy
 ...kände dig besviken/...felt disappointed

Du kan också använda AI och berätta om en dag då du kände dig sur/modig/lycklig...

Prompt: Jag lär mig svenska, och jag vill berätta för dig om en dag då jag kände mig sur.

Då ni har diskuterat färdigt, kan du be AI att rätta dina svar.

You can also use AI and talk about a day when you felt angry/brave/happy...

Prompt: I am learning Swedish, and I want to tell you about a day when I felt angry.

When you have finished discussing, you can ask AI to correct your answers

2.8 Berätta om din åsikt, teori 1/Express your opinion, theory 1

LÄTTARE ÖVNINGAR/LEVEL 1

Uttryck som vi använder när vi vill berätta om vår åsikt på svenska.
 Expressions we use when we want to express our opinion in Swedish.

Jag tycker om att... *I like to...because...* **Jag tycker om att** bo på landet, eftersom det är lugnt och skönt där.

Jag tycker inte om att... *I do not like to...because...* **Jag tycker inte om att** bo på landet, eftersom jag inte har så många grannar.

Jag tycker om... *I like...* **Jag tycker om** hamburgare.

Jag tycker inte om...*I do not like...because* **Jag tycker inte om** hamburgare,

eftersom det är ganska onyttigt.

Jag tycker att...,eftersom...*I think that..., because...*

Jag tycker att det är viktigt att röra på sig,
eftersom man mår bra av det.

2.8.1 Övning 1: Berätta om din åsikt/Task 1: Express your opinion

Välj ett tema. Skriv en text där du berättar om din åsikt. Använd dig av uttrycken här ovanför.
Choose a topic. Write a text where you share your opinion on the topic. Use the expressions above.

Favoritmat – Vad är din favoritmat och varför gillar du den?

Ditt favoritdjur – Vilket djur gillar du mest? Har du ett husdjur?

Skola – Vad tycker du är det bästa ämnet i skolan och varför?

Fritidsintressen – Vad gillar du att göra på fritiden? Varför är det roligt?

Väder – Vilken är din favoritårstid? Varför?

Film eller bok – Föredrar du att titta på film eller läsa en bok? Varför?

I staden eller på landet – Skulle du vilja bo i en stad eller på landet? Varför?

Kött eller grönsaker – Vad föredrar du, kött eller grönsaker? Varför?

Hund eller katt? – Vilket föredrar du?

2.9 Berätta om din åsikt: teori 2/Express your opinion: theory 2

SVÅRARE ÖVNINGAR/LEVEL 2

Uttryck som vi använder när vi vill berätta om vår åsikt på svenska.
Expressions we use when we want to express our opinion in Swedish.

Jag tycker om att...*I like to...*

Jag tycker om... *I like...*

Jag tycker inte om att... *I do not like to...*

Jag tycker inte om... *I do not like...*

Jag tycker att...,eftersom...*I think that..., because...*

Jag tycker om att bo på landet,
eftersom det är lugnt och skönt där.

Jag tycker om hamburgare mer än pizza.

Jag tycker inte om att bo på landet,
eftersom jag inte har så många grannar.

Jag tycker inte om hamburgare,
eftersom det är ganska onyttigt.

Jag tycker att det är bra med
energisnåla bilar, **eftersom** de är bättre för
miljön.

Enligt mig...According to my opinion...

Enligt mig är Saab ett bra bilmärke.

Jag anser att...I believe that...

Jag anser att det inte är så stor skillnad mellan olika bilmärken.

Uttryck vi använder när vi inte håller med den andra personen i en diskussion.
Expressions we use when we do not agree with the other person in a discussion.

Du har nog rätt, men...
You are right, but...

Det tycker inte jag. Jag tycker att...
I do not think so. I think that...

Jag håller inte med. Jag tycker att...
I do not agree with you. I think that...

Jag förstår hur du tänker, men...
I can understand your point of view, but...

Om jag får säga vad jag tycker, så...
If I can express my opinion, ...

När du vill avbryta...
When you want to interrupt...

Ursäkta, men...
Excuse me, but...

Ursäkta att jag avbryter, men...
Sorry for interrupting, but...

Kan jag få säga en sak?
Can I say something?

Får jag fråga en sak?
Can I ask you something?

När du håller med den andra personen
When you agree with the other person.

Det har du rätt i...
You are right...

Jag håller med.
I agree.

Så är det.
That's right.

Precis.
Exactly.

När du vill avsluta en diskussion.
When you want to end a discussion.

Bra. Då är vi överens.
Great. Then we're in agreement

Vi är inte överens, men var och en har rätt till sin åsikt.
We don't agree, but everyone is entitled to their opinion.

Den här diskussionen leder ingenstans. Nu går vi på kaffe.
This discussion is going nowhere. Let's go grab a cup of coffee.

2.9.1 Övning 2: Berätta om din åsikt/Task 2: Express your opinion

- A. Välj ett ämne att diskutera. Skriv en dialog mellan två personer där du använder dig av uttrycken här ovanför. Person A och Person B kan ha olika åsikter. Använd AI för att korrigera din dialog.

Choose a topic for your discussion. Write a dialogue between two persons. Use the expressions above. The persons discussing may be of different opinions. Use AI to correct your dialogue.

- B. Du kan också diskutera ämnena med hjälp av AI. Skriv in denna prompt och börja diskutera:

“ Jag lär mig svenska, och vill diskutera följande ämne med dig: Distansundervisning – Vad tycker du om att ha lektioner online istället för i klassrummet? Är det bättre eller sämre?”

OBS! Om svaren blir för långa och svåra, kan du be AI att svara på lättare svenska. Kom ihåg att också ställa frågor till AI, så får ni igång en bra diskussion.

You can also discuss the topics with the help of AI.

Enter this prompt and start discussing:

“I am learning Swedish, and I want to discuss the following topic with you:

Distance learning – What do you think about having lessons online instead of in the classroom? Which one is better?

Note: If the responses are too long and difficult, you can ask the AI to respond in simpler Swedish.

Remember to also ask questions to the AI to keep the discussion going

1. **Ekologiska produkter** – Är det värt att köpa ekologiska produkter trots att de ofta är dyrare? Varför eller varför inte?
2. **Distansundervisning** – Vad tycker du om att ha lektioner online istället för i klassrummet? Är det bättre eller sämre?
3. **Läsa e-böcker eller fysiska böcker** – Föredrar du att läsa e-böcker eller riktiga böcker? Varför?
4. **Åldersgränser för sociala medier** – Ska det finnas striktare åldersgränser för sociala medier? Varför eller varför inte?
5. **Djurparker** – Vad tycker du om djurparker? Är det bra för djuren eller borde de leva i det fria?

2.10 Diktamen/Dictation

2.10.1 Diktamen 1: Bli lugn i skogen/Dictation 1: Find peace in the forest

Lyssna på ljudfilen och fyll i orden som saknas.
Listen to the tape and fill in the missing words.

Bli lugn i skogen

Många människor tycker om att vara ute i skogen.
Nu har det blivit populärt att göra något som kallas skogsbad.
Men det är inget bad i någon sjö.

Skogsbad ska vara ett sätt att bli mindre stressad. Att bli lugn och få vila.
Det är så klart inget nytt att vara i skogen. Men skogsbad handlar om att bara vara i skogen.
Du ska inte göra något särskilt. Du ska inte använda din mobiltelefon.
Du ska inte tänka på saker i ditt liv. Du ska inte springa eller göra annan träning.

I början är det lätt att du tänker på olika saker. Men då ska du istället titta och lyssna på skogen. Det säger Katarina Ahlskog till Nyhetsbyrån TT. Hon jobbar på organisationen

Friluftsförbundet.

Du måste inte vara i en skog för att göra skogsbad. Du kan också vara i en park eller i en trädgård.

Idén om att göra skogsbad kommer från Japan. Det började för 40 år sedan.

Folk gjorde det för att bli mindre stressade.

(Hanberg, Martin och TT, Bli lugn i skogen, 8 sidor Nyheter på lätt svenska, [8 Sidor - Bli lugn i skogen](#)/hämtad 27.8 2024) Ändrad.

2.10.2 Diktamen 2: Folk äter mycket salt/Dictation 2: People eat a lot of salt

Lyssna på ljudfilen och fyll i orden som saknas.

Listen to the tape and fill in the missing words.

Folk äter mycket salt

Chips på stranden och grillad mat.

Det är saker som många människor gillar att äta på sommaren.

Men det är mat med mycket salt.

Folk i Sverige äter alldeles för mycket salt.

Det visar undersökningar.

Om du äter mer än en tesked salt varje dag

ökar risken att du får högt blodtryck.

Högt blodtryck ökar risken för att bli sjuk i hjärtat

eller i blodkärlen. Sådana sjukdomar

är den vanligaste orsaken till att folk dör i Sverige.

Hälften av alla människor i Sverige som är äldre än 65 år

har högt blodtryck.

– När du har mindre salt i maten tar det bara några veckor

för ditt blodtryck att bli lägre. Det säger Åsa Brugård Konde.

Hon är expert på näring på myndigheten Livsmedelsverket.

Hon har tips på hur du kan minska salt i maten.

• Använd andra kryddor.

För att få maten att smaka mer så kan du använda

andra kryddor som färska örter, citron, vitlök, färsk ingefära och chili.

• Tänk på hur du saltar.

Ofta saltar vi maten utan att smaka eller tänka på hur mycket salt vi häller i.

Vissa saker innehåller redan mycket salt, till exempel sojasås.

Smaka på maten medan du lagar, kanske behöver du inte mer salt.

(8 sidor och TT, Folk äter mycket salt, 8 sidor Nyheter på lätt svenska, [8 Sidor - Folk äter mycket salt](#) /hämtad 27.8 2024) Ändrad.

2.10.3 Diktamen 3: Må bra/Dictation 3: Feel good

Lyssna på meningarna och skriv ner dem. Listen to the sentences and write them down.

1. Försök röra på dig minst 30 minuter varje dag. Du kan till exempel gå eller cykla.
2. Ät olika typer av mat med mycket frukt, grönsaker och fullkorn. Drick också mycket vatten.
3. Försök sova 7–8 timmar varje natt. Det hjälper kroppen och hjärnan att vila.
4. Träffa personer du tycker om för att må bra.
5. Glöm inte att ta små pauser under dagen. Då blir du mindre stressad och mer avslappnad.

3. Tolka texter/Interpreting texts

I det här avsnittet får du

- träna på läsförståelser
- lära dig att göra bra anteckningar
- lära dig att göra sammanfattningar av en text
- lära dig att använda källor på rätt sätt och bedöma deras tillförlitlighet

In this section, you will:

- practice reading comprehension
- learn how to take good notes
- learn how to summarize a text
- learn how to use sources correctly and assess their reliability

3.1 Läsa och förstå en text –Read and understand a text

3.1.1 Övning 1: Läsförståelse / Task 1: Reading comprehension

Läs texten och svara på frågorna. Du kan använda AI för att översätta enskilda ord och uttryck. /Read the text and answer the questions. You can use AI to translate individual words and expressions.

Bra mat, motion och sömn är viktigt för att vi ska må bra i livet

Om vi äter mångsidig mat och rör på oss regelbundet, håller vi oss pigga och friska. Att sova tillräckligt är också viktigt för att kroppen ska kunna vila och återhämta sig. På det sättet kan vi både förebygga och ta hand om sjukdomar som annars kan komma.

Mat är kroppens bränsle och ger oss energi. För att vi ska må bra är det viktigt att äta olika typer av mat. Kroppen behöver kolhydrater, proteiner och fetter för att fungera bra. Kolhydrater, som finns i bröd, ris, pasta och potatis, ger oss snabb energi. Men det är viktigt att äta bra kolhydrater, som fullkornsprodukter, frukt och grönsaker, eftersom de också innehåller fibrer. Fibrer är bra för att hålla magen i form och hjälper oss att undvika sjukdomar som fetma.

Protein är också viktigt, och det finns i kött, fisk, ägg, mjölk, nötter och bönor. Proteiner hjälper kroppen att bygga och reparera muskler. Om du äter mindre kött, kan du istället välja baljväxter som t.ex. ärter och bönor. Det är bra både för din hälsa och för miljön.

Fett behövs också, men vi borde äta mer mjuka fetter, som finns i olivolja, fisk, nötter och avokado. De mjuka fetterna är bra för hjärnan och hjärtat. Vi ska försöka äta mindre av de hårda fetterna som finns i smör, rött kött och snabbmat. Hårda fetter kan öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar.

För att kroppen ska må bra behöver vi röra på oss. Det är viktigt att hitta en form av motion som vi tycker om, så att det blir lättare att göra det ofta. Det kan vara promenader, cykling, dans eller någon sport. När vi motionerar tränar vi våra muskler och hjärtat, och vi får bättre kondition.

Det finns olika sorters motion. Vardagsmotion är när vi rör på oss i vårt dagliga liv, till exempel genom att gå till affären, cykla till jobbet eller städa hemma. Motionsträning, som löpning eller styrketräning, gör vi för att bli starkare och hålla kroppen i form. Styrketräning är bra för musklerna, och uthållighetsträning, som jogging eller simning, hjälper hjärtat och lungorna att arbeta bättre. Att träna balans är också viktigt. Om vi har bra balans minskar risken att vi ramlar och skadar oss, särskilt när vi blir äldre.

Sömn är viktigt för att kroppen ska vila och återhämta sig. Under sömnen sker processer i hjärnan som gör att vi känner oss pigga och friska. För lite sömn kan göra oss trötta och stressade. Barn och ungdomar behöver ofta mer sömn än vuxna.

Det är bra att gå och lägga sig och vakna vid samma tid varje dag. Om du har svårt att sova kan det hjälpa att ha ett mörkt, svalt och tyst rum. Undvik skärmar och stress före du går och lägger dig. Det hjälper dig att somna lättare.

Med bra mat, regelbunden motion och tillräcklig sömn kan vi leva ett hälsosamt och balanserat liv.

Text: Anna Vasala, källor Livsmedelsverket, THL, UKK-institutet
Källa: [Bra mat, motion och sömn är viktigt i livet – Lätta bladet \(latta-bladet.fi\)](#)
Artikel publicerad: 20.05.2022 Hämtad 19.9 2024. Bearbetad.

Frågor till texten:

1. Varför är det viktigt att äta olika sorters mat och att röra på sig?
2. Vilka typer av fetter är bäst för hälsan, och varför?
3. Varför är fibrer bra för kroppen, och vad ska vi äta för att få i oss fibrer?
4. Vad betyder vardagsmotion?
5. Vad kan göra om man har svårt att sova?

6. Varför är det viktigt att sova tillräckligt?

Rätt svar:

1. Varför är det viktigt att äta olika sorters mat och att röra på sig?

Det är viktigt att äta olika typer av mat så att kroppen får alla vitaminer och näringsämnen som den behöver för att må bra. Att röra på sig ofta hjälper oss att må bra och vara friska, och det kan också göra att vi inte blir sjuka så lätt.

2. Vilka typer av fetter är bäst för hälsan, och varför?

Mjuka fetter är bäst för hälsan eftersom de är bra för hjärnan och hjärtat. Mjuka fetter finns i olivolja, fisk, nötter och avokado. Hårda fetter, som finns i smör, rött kött och snabbmat, borde vi äta mindre av, eftersom de kan öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar.

3. Varför är fibrer bra för kroppen, och vad ska vi äta för att få i oss fibrer?

Fibrer är bra för magen och hjälper oss att undvika sjukdomar som t.ex. övervikt. Fibrer finns i fullkornsprodukter, frukter och grönsaker.

4. Vad betyder vardagsmotion?

Vardagsmotion betyder den motion vi får varje dag. T.ex. genom att gå till affären, cykla till jobbet istället för att köra bil, eller genom att städa hemma.

5. Vad kan göra om man har svårt att sova?

Om man har svårt att sova kan det hjälpa att ha ett mörkt, svalt och tyst rum, och att undvika skärmar och stress före man går och lägger sig.

6. Varför är det viktigt att sova tillräckligt?

Det är viktigt att sova tillräckligt så att kroppen kan vila och vi kan hålla oss friska. För lite sömn gör oss trötta och stressade.

3.1.2 Övning 2: Läsförståelse/Task 2: Reading comprehension

Läs texten och svara på frågorna. Du kan använda AI för att översätta enskilda ord och uttryck.

Read the text and answer the questions. You can use AI to translate individual words and expressions.

Det är vår gemensamma sak att hålla miljön ren

Tuula-Maria Ahonen hoppas att alla plockar upp minst ett skräp varje dag. Det här kan kännas som lite, men det kan ha stor betydelse.

Tuula-Maria Ahonen plockar alltid skräp när hon är ute och går. Hennes skräpkampanj startade för mera än 20 år sedan. Tuula-Maria Ahonen startade kampanjen *Ett skräp om*

dagen för mer än 20 år sedan. Den här kampanjen är känd i flera länder. Alla kan delta på sitt eget sätt.

När Ahonen var barn bodde hon i Övertorneå, i norra Finland. Där var naturen ren och det fanns inte skräp på marken. Senare flyttade Ahonen till Helsingfors och bildade familj. I slutet av 1990-talet var hon på sandstranden i Helsingfors med sin familj. Då märkte hon att där fanns mycket skräp. Jag måste säga till mina flickor att ta på sig skorna. Det kändes tråkigt. Jag ville att mina barn ska få leva i en ren miljö utan skräp, så som jag hade det när jag var barn, säger Ahonen.

Ahonen tänkte då att miljön blir ren om alla plockar upp minst ett skräp varje dag. Hon startade kampanjen *Ett skräp om dagen*. Hennes man gjorde hemsidor på internet för kampanjen. Först spred sig informationen om kampanjen till olika delar av Finland och sedan till andra länder. Nu finns den här verksamheten i många länder. Skräp är ett problem överallt. Därför brukar min dotter säga att vi måste vara aktiva i hela världen, säger Ahonen.

Många sätt att delta

Idag har Ett skräp om dagen-kampanjen verksamhet av olika slag. Tuula-Maria Ahonen håller workshopar där deltagarna tillverkar små skräpburkar av gamla medicinburkar. I en sådan liten burk ryms till exempel tobaksfimpar. Ahonen har själv alltid med sig sådana skräpburkar. När någon röker brukar hon ge en liten skräpburk till rökaren. Många rökare brukar bli förvånade när de får skräpburken. Efter en stund brukar de ändå säga tack, säger hon.

Ahonen har fått mycket beröm för sin verksamhet. Presidenterna Tarja Halonen och Sauli Niinistö har bjudit in henne till presidentens slott som tack för det arbete hon har gjort för vår miljö. Den senaste tiden har Ahonen och hennes bekanta plockat skräp i närheten av en metrostation i Helsingfors.

Förr fanns det verkligen mycket skräp vid metrostationen. En man tackade oss nyligen och sade att det är så snyggt och rent nuförtiden, berättar Ahonen. På några ställen ordnar man utflykter där man samlar skräp. Man kan också ordna sådana utflykter själv, kanske tillsammans med någon kompis. Många brukar också samla skräp ensamma, till exempel på vägen till jobbet.

Skräpplockande kan till och med rädda liv

Godispapper, plastpåsar, tobaksfimpar. Skräpet är inte bara fult, utan det kan också vara farligt. Tobaksfimpar är skadliga för miljön och är därför farligt skräp. Fimparna förmultnar långsamt och är därför skadliga under en lång tid. Djur kan äta tobaksfimpar som innehåller gift och kan bli sjuka eller till och med dö. En fimp som man inte har släckt ordentligt, kan också göra att det börjar brinna, inne i huset eller ute i naturen. Genom att plocka upp tobaksfimpar kan man alltså till och med rädda liv, säger Ahonen.

Metallringarna på öl- och läskburkar är små, men de kan också vara farliga skräp. Ringen kan till exempel fastna runt en fågels näbb. Då kan fågeln varken äta eller dricka, utan den dör långsamt. Det är alltså mycket viktigt att man plockar upp de här metallringarna i naturen, säger Ahonen. Mera information om Ett skräp om dagen finns på verksamhetens egna hemsidor på internet www.roskapaivassa.net/svenska.htm.

Det finns också en Facebook-grupp som heter Litter Movement / Roska päivässä-liike. I en liten mini-skräpburk kan man sätta tobaksfimpar och annat smått skräp.

Det viktiga är att burken har ett lock som sitter fast bra.

Så kan man börja plocka skräp!

- Ta med små plastpåsar när du går ut. Då kan du lätt plocka skräpet i påsarna. Då du har en påse kan du också plocka upp skräp utan att smutsa ner dina fingrar.

- Gör en mini-skräpburk Du kan be att få lämpliga burkar från en diabetesförening eller kanske i en fotobutik.

- Ordna en utflykt där ni plockar skräp tillsammans. Be några kompisar komma med eller fråga en lärare eller personal om ni kan plocka skräp tillsammans.

- Köp eller låna en skräptång, alltså en skräpplockare. Järnaffärer säljer skräpplockare och man kan också låna sådana på många bibliotek. Om ditt bibliotek inte har någon skräpplockare kan du be dem skaffa sådana.

Text: Jenni Saarilahti

Foto: Jenni Saarilahti

Artikel publicerad: 24.11.2022/LL-bladet. Hämtad 19.9 2024. Bearbetad.

[Det är vår gemensamma sak att hålla miljön ren – Lätta bladet \(latabladet.fi\)](#)

1. När startade Tuula-Maria Ahonen kampanjen "Ett skräp om dagen"?
2. Var upptäckte Ahonen mycket skräp när hon var med sin familj i Helsingfors?
3. Varför kan tobaksfimpar vara farliga för djur enligt Ahonen?
4. Vilka två presidenter har tackat Tuula-Maria Ahonen för hennes arbete?
5. Vad kan hända med fåglar om de fastnar i metallringar från läskburkar?
6. Vad kan du göra för att börja plocka skräp enligt texten?

Rätt svar:

1. **När startade Tuula-Maria Ahonen kampanjen "Ett skräp om dagen"?**
För mer än 20 år sedan.
2. **Var upptäckte Ahonen mycket skräp när hon var med sin familj i Helsingfors?**
Hon upptäckte mycket skräp på sandstranden i Helsingfors.
3. **Varför kan tobaksfimpar vara farliga för djur enligt Ahonen?**
Tobaksfimpar är farliga för djur eftersom de innehåller gift som kan bli sjuka av eller dö av. De kan också orsaka brand om de inte är ordentligt släckta.
4. **Vilka två presidenter har tackat Tuula-Maria Ahonen för hennes arbete?**
Presidenterna Tarja Halonen och Sauli Niinistö.
5. **Vad kan hända med fåglar om de fastnar i metallringar från burkar?**
Fåglar kan inte äta eller dricka och dör långsamt om de fastnar i metallringar.
6. **Vad kan du göra för att börja plocka skräp enligt texten?**

Du kan ta med små plastpåsar, göra ett miniskräpkärl, ordna en utflykt för att plocka skräp, och köpa eller låna en skräptång.

3.1.3 Övning 3: Läsförståelse / Task 3: Reading comprehension

Läs texten och svara på frågorna. Du kan använda AI för att översätta enskilda ord och uttryck.

Read the text and answer the questions. You can use AI to translate individual words and expressions.

Tillgängligt resande passar alla

När vi pratar om *tillgängligt* resande menar vi att det ska vara enkelt att röra sig på platsen man reser till. Det ska till exempel gå att använda rullstol. Varje år besöker många turister nationalparken Koli i Norra Karelen. Man kan vandra där året runt. Det finns flera naturleder, och man kan välja en led som passar en bäst.

I Koli kan det ibland vara fullt på parkeringsområdet när många besöker parken samtidigt. Det finns några parkeringsplatser som är bättre anpassade för personer med funktionsnedsättning. Det finns en *tillgänglig* naturled i Koli. Denna led är 400 meter lång. Personer med rullstol kan ta sig fram med hjälp av en assistent. Men leden är ganska svår att ta sig fram på, eftersom den har branta backar. Trots detta kan man njuta av den fina utsikten.

Innan du ger dig ut på en *tillgänglig* led, är det bra att planera. Kolla rutten och tänk på vädret. Det är lättare att röra sig på sommaren när det är torrt. Om det regnar kan det bli halt, och då är det speciellt svårt att ta sig fram med rullstol. Ha bra skor på dig och klä dig i kläder som passar vädret.

I Koli finns det ett naturum som heter Ukko. På Naturum kan man se utställningar och lära sig om vandring. All service i naturumet är *tillgänglig*. Man kan till exempel komma till utställningarna med rullstol via en ramp. Det finns också ett kafé som personer med rullstol kan besöka. Personalen vet hur de ska hjälpa besökare med olika behov. I Koli nationalpark finns det mycket att se. Ett besök här, kan ge alla som gillar naturen intressanta upplevelser.

Tillgängligt resande passar alla – Lätta bladet (lattabladet.fi)

Text: Seija Niinistö-Samela Artikel publicerad: 02.10.2024

Hämtad 3.10 2024. Texten är bearbetad.

1. Vad betyder tillgängligt resande?
2. Vad ska man tänka på då man väljer en naturled i Koli?
3. Vad kan man göra i Koli nationalpark?
4. Vad är naturum?
5. Hur kan en person med rullstol ta sig till kaféet?
6. Titta på kartan var Koli ligger!

Rätt svar:

Vad betyder tillgängligt resande?

Tillgängligt resande betyder att det ska vara enkelt att röra sig på platsen, och att alla, inklusive personer med funktionsnedsättningar som använder rullstol, ska kunna ta sig fram utan problem.

Vad ska man tänka på då man ska vandra i Koli nationalpark?

Det kan vara mycket folk och fullt på parkeringen

Vissa leder är ganska branta

En person med rullstol behöver ha en assistent med sig

Det är viktigt att ha på sig bra skor och kläder.

Det kan vara halt om det har regnat

Vad kan man göra i Koli nationalpark?

I Koli nationalpark kan man vandra året runt och njuta av den vackra naturen.

Det finns flera naturleder att välja mellan och man kan också besöka naturumet Ukko för att se utställningar och lära sig mer om vandring.

Vad är naturum?

Naturum är ett besökscentrum som kallas Ukko. Här kan man se utställningar och få lära sig om vandring.

Hur kan en person med rullstol ta sig till caféet?

En person med rullstol kan ta sig till caféet via en ramp.

3.2 Göra anteckningar, teori/Taking notes, theory

Varför är det viktigt att göra anteckningar?

När du läser studiematerial eller lyssnar på läraren är det viktigt att lära sig hur du gör bra anteckningar.

Dina anteckningar hjälper dig att minnas och förstå, och de hjälper dig att bli en aktiv lyssnare.

Om du har gjort bra anteckningar kommer de att hjälpa dig när du vill repetera ämnet och plugga inför ett prov.

Att göra anteckningar hjälper dig att hålla dig alert och medveten om vad som diskuteras.

När du gör anteckningar bearbetar du samtidigt det nya ämnet.

Hur gör jag anteckningar?

Att lära sig att ta bra anteckningar kräver övning.

Skriv inte ner allt, men skriv inte heller för lite information.

Det är en bra idé att skriva ner nyckelord, namn och viktig information.

Kom ihåg att lämna lite tomt utrymme på ditt papper. Då har du möjlighet att lägga till mer information senare.

Du kan också rita bilder i dina anteckningar.

Använd förkortningar.

Bra anteckningar är korta, sammanfattande och lätta för dig att förstå.

Det är också en bra idé att skriva om dina anteckningar. Genom att göra det kan du organisera om dina anteckningar och förbättra dem.

Du kan också använda olika färgpennor när du skriver, understryka viktiga ord, lägga till rubriker och underrubriker.

När du skriver om dina anteckningar repeterar du samtidigt ämnet. Bra anteckningar gör dina studier enklare!

Taking notes: theory

Why is it important to take notes?

When reading a study material or listening to your teacher, it is important to learn how to take good notes.

Your notes will help you remember, understand and it will help you to become an active listener.

If you have taken good notes, it will help you when you want to review the topic and study for a test.

Taking notes helps you stay alert and aware of what is being discussed.

While you are taking notes, you process the new topic at the same time.

How do I take notes?

Learning how to take good notes, takes practice.

Do not write down everything, but **do not** write down too little information either.

It is a good idea to write down key words, names and important information.

Remember to leave some empty space on your paper. Then it is possible for you to add more information later on.

You can also draw pictures in your notes.

Use abbreviations.

Good notes are short, summarizing and easy for you to understand.

It is also a good idea to rewrite your notes. By doing that, you can reorganize your notes and make them better.

You can also use different color pens when writing, underline important words, add headings and subheadings.

When you rewrite your notes, you revise the topic at the same time. Good notes make your studies easier! 😊

3.2.1 Övning 1: Gör anteckningar/Task 1: Take notes

Lyssna på texten och anteckna den viktigaste informationen.
Listen to the text and take notes of the most important information.

VILHELM OCH MARGIT

Vilhelm arbetar som hemvårdare hos Margit Stordal, 85 år. Vilhelm har lämnat ett ljudmeddelande till sin kollega som ska komma hem till Margit följande morgon, och berättar om hur dagen varit. Lyssna på bandet och anteckna den viktigaste informationen.

Vilhelm works as a home caregiver for Margit Stordal, 85 years old. Vilhelm has left a voice message for his colleague who will visit Margit the following morning, explaining how the day has been. Listen to the recording and take notes of the most important information.

Hej!

Jag kom hem till Margit idag kl. 12. Hon var lite tröttare än vanligt, men var annars på gott humör. Margit berättade att hennes hörapparat på höger öra hade slutat fungera, så vi bytte batterier i den. Nu fungerar den bra igen.

Hon åt maten jag hade med mig till henne, och vi gick sedan tillsammans till apoteket. Hon blev piggare efter att hon hade ätit och vi hade varit ute på promenad.

På apoteket fick hon sin nya hjärtmedicin. Hon tog den första tablett kl. 14. Nästa tablett ska hon ta vid samma tid imorgon. Jag har fyllt hennes dosett för hela veckan. Hon kan gärna äta något litet innan hon tar tablett.

Margit har en läkartid imorgon, onsdag, klockan 15. Hennes dotter hämtar henne 14:30 och går med henne till sjukhuset.

/Vilhelm

Exempelsvar:

1. Margit -trött på morgonen.
2. Vilhelm bytte batterier i hörapparaten -höger öra.
3. Margit åt bra. Pigg nu.
4. Promenad till apoteket.
5. Margit fick ny hjärtmedicin. Tog tablett kl 14.
6. Dosetten är fyllt för hela veckan.
7. Viktigt att äta något innan hon tar följande tablett imorgon kl. 14.
8. Läkartid imorgon, onsdag, kl. 15. Dottern hämtar 14:30.

3.2.2 Övning 2: Dokumentation/Task 2: Documentation

Läs texten eller lyssna på ljudbandet. Fyll sedan i informationen på blanketten nedan.
Read or listen to the tape. Then fill in the information on the form below.

Berit flyttar in på äldreboendet

Idag är det fredagen den 19 februari 2024 och Berit ska flytta in till äldreboendet Gustav och Klara. Berits son Robert har kommit med henne till hennes nya hem, som ledsagare. Idag, då Berit ska flytta in på boendet, ska hon och Robert ha ett möte med Camilla Sandberg som jobbar på boendet. Under mötet vill Camilla veta lite mer om Berit och hennes liv. För varje klient som bor på äldreboendet skriver Camilla ner och dokumenterar information om klienten. Det här gör man för att kunna ge klienterna en så bra vård som möjligt. Det här får Camilla veta om Berit:

Berit Nyman är född 1935. Hon är född och uppvuxen i Vasa, men flyttade till Nykarleby när hon gifte sig med sin man Torsten. Berit och Torsten fick tre barn: Robert, Peter och Sofia. Sonen Robert bor i Nykarleby med sin familj, men de två andra barnen, Peter och Sofia, bor i Vasa, 70 km bort.

Berit är änka. Efter att hennes man dog för några år sedan, har hon bott ensam i en lägenhet i centrum av Nykarleby, på Storgatan 35 B. Den äldsta sonen Robert och hans fru har hjälpt Berit med olika vardagssysslor, och den senaste tiden har hon också haft hjälp från hemtjänsten. Men nu har Berit blivit dement, så hon kan inte bo ensam längre. Hon kommer inte ihåg saker så bra. Ibland glömmer hon t.ex. bort att stänga av spisen när hon har varmt något. Ibland har hon också haft svårt att hitta hem, då hon varit och handlat i stan. Då Berit var ung tyckte hon om att lära sig nya saker. Hon lärde sig att laga mat, sy och sticka av sin mamma. Hon tyckte också om att odla växter i trädgården. Berits man, Torsten, var bonde och de båda arbetade på Torstens familjs bondgård i Nykarleby i 35 år. De hade kor, grisar och höns. De odlade också potatis. Då man har djur måste man stiga upp tidigt på morgonen. Det har Berit gjort hela livet, och det gör hon fortfarande.

Hon vaknar kl. 6 på morgonen, och går och lägger sig kl. 19:00 på kvällen. På morgonen stiger hon upp själv, och klarar av att klä på sig och klä av sig om hon får lite stöd. Hon behöver också hjälp med att tvätta sig. Det har hon nu på senaste tid fått hjälp med från hemtjänsten.

Berit äter själv och äter för det mesta ganska bra. Hon har inga allergier. Hon älskar fisk, men hon tycker om att äta det mesta. Något som hon inte gillar är gröt. Hon äter hellre smörgås på morgonen, tillsammans med en kopp kaffe.

Berit använder rullator och kan gå själv med hjälp av den. Berit njuter av att vara utomhus och promenerar gärna ute med rullatorn. Hennes son Robert och hans fru brukar promenera med henne nu och då. Berit tycker också om att lyssna på musik och sjunga. Hon har börjat höra lite dåligt, men efter att hon fick sin hörapparat, hör hon bättre igen. Hon pratar inte mycket mera, men hon trivs bra när det är människor runt henne.

Dokumentation om ny klient:

Namn:
Födelseår:
Födelseort/bostadsort:
Familj:
Boendesituation tidigare:
Hälsa:
Kost:
Rörelse:
Aktiviteter:
Särskilda behov:

Rätt svar:

Namn: Berit Nyman

Födelseår: 1935

Födelseort/bostadsort: Född och uppvuxen i Vasa, flyttade till Nykarleby när hon gifte sig.

Familj: Gift med Torsten (han är död nu). Har tre barn: Robert, Peter och Sofia. Robert bor i Nykarleby, Peter och Sofia bor i Vasa.

Boendesituation tidigare: Bodde ensam på Storgatan 35 B i Nykarleby efter att mannen dog. Har fått hjälp från hemtjänsten och av sonen Robert och hans fru.

Hälsa: Har demens, problem med minnet, och behöver hjälp med vissa vardagssysslor som personlig hygien. Klarar av att klä sig med lite stöd och äter själv.

Kost: Älskar fisk och äter det mesta, men tycker inte om gröt. Äter heller smörgås och kaffe till frukost. Hon har inga allergier.

Rörelse: Använder rullator och kan promenera med hjälp av den. Tycker om promenader och gärna med sällskap.

Intressen och aktiviteter: Tyckte tidigare om att lära sig saker som att laga mat, sy och arbeta i trädgården. Har arbetat som bonde tillsammans med sin man på familjegården i Nykarleby i 35 år. Hon är morgonpig, vaknar kl. 6 och går till sängs kl. 19. Gillar att lyssna på musik och sjunga, även om hon inte pratar så mycket längre.

Särskilda behov: Går med hjälp av rullator. Hör inte så bra, men hon använder hörapparat som hjälper henne höra bättre. Behöver hjälp med att tvätta sig. Behöver stöd då hon klär på sig och av sig.

Den här informationen hjälper personalen på Gustav och Klara att ge Berit ett så personligt och anpassat stöd som möjligt.

3.3 Sammanfatta en text: teori/Summarizing a text: theory

Då man studerar får man läsa många slags texter och det är mycket man ska lära sig. Då kan det vara bra att sammanfatta texterna för att göra dem kortare och för att förstå dem bättre.

Sammanfattning

När du sammanfattar en text lär du dig att förstå texten bra, eftersom du får förklara den för dig själv. Så här gör du en bra sammanfattning:

1. Börja med att läsa texten och översätt de ord du inte förstår.
2. Dela upp texten i avsnitt.
3. Börja med att skriva textens rubrik högst upp på sidan. Rubriken för din sammanfattning ska vara densamma som i originaltexten.
4. Skriv ner det viktigaste från varje avsnitt. Skriv några meningar per avsnitt.
5. Kopiera inte texten, utan försök använda dina egna ord när du skriver din sammanfattning. Genom att använda egna ord visar du att du har förstått texten.

Summarize a text: theory

When you're studying, you have to read all sorts of texts and there's a lot to take in. It can be really useful to summarize the texts to make them shorter and easier to understand.

Summarize a text:

When you summarize a text, you learn to understand it well, as you need to explain it to yourself. This is how you make a good summary of a text:

1. Start by reading the text and translate the words you do not understand.
2. Divide the text into sections.
3. Start by writing the headline of the text on the top of the page. The headline for your summary should be the same as in the original text.
4. Write down the essential parts of each section. Write a few sentences per section. Remember that a summary is much shorter than the original text, so
5. Do not copy the text but try to use your own words when writing your summary. By using your own words, you can show that you have understood the text.

3.3.1 Övning 1: Sammanfattning/Task 1: Summary.

Läs texten och gör en sammanfattning av den. Du kan använda AI för att översätta enskilda ord och uttryck, men skriv sammanfattningen med dina egna ord.

Read the text and make a summary of the text. You can use AI to translate individual words and expressions but write the summary in your own words.

Kaffe är dåligt för klimatet

Många människor älskar kaffe. Många dricker flera koppar kaffe varje dag. Men kaffe är inte bra för klimatet. Kaffet ger mycket utsläpp som gör att det blir varmare på jorden. Av all mat och dryck så är det bara kött från kor som ger större utsläpp än kaffe. Kaffe skadar också miljön. I många länder hugger man ner viktig skog, för att kunna odla kaffe. Då försvinner många växter och djur som finns i skogen.

Om vi fortsätter att dricka kaffe på samma sätt som vi gör nu, kan vi inte dricka lika mycket kaffe i framtiden. Det berättar Anne Charlotte Bunge från Stockholms universitet. Hon är expert på klimat. "Vi vill inte att folk ska sluta dricka kaffe, absolut inte. Men alla måste bli bättre på att ta ansvar för miljön och klimatet", säger hon. Hur ska vi då rädda vårt kaffe? Anne Charlotte Bunge har två tips.

- Köp kaffe som är godkänt av någon organisation som jobbar med miljö. Då får människorna som odlar kaffet bättre betalt och har råd att odla på sätt som är bra för klimatet.
- Men det viktigaste är att inte slösa på kaffet, alltså att koka mera kaffe än man dricker. Många häller ut kaffet som blir över. Drink upp ditt kaffe och koka inte mer än du behöver, tycker Anne Charlotte Bunge. Hotell och restauranger slänger nog mest kaffe. Men alla måste sluta med att hälla ut så mycket kaffe, säger hon.

[8 Sidor - Kaffe är dåligt för klimatet](#) hämtad 15.10 2024

3.3.2 Övning 2: Sammanfattning/Task 2: Summary.

Välj en egen text från Lätta bladet eller 8-sidor och sammanfatta texten. Du kan använda AI för att översätta enskilda ord och uttryck, men skriv sammanfattningen med dina egna ord. Choose your own text from Lätta bladet or 8-sidor and write a summary of the text.

You can use AI to translate individual words and expressions but write the summary in your own words.

www.l1-bladet.fi

www.8-sidor.se

3.3.3 Övning 3: Rapport/Task 3: Report

Lyssna på Malins rapport. Skriv ner det viktigaste av vad du hör.
Listen to Malin's report and write down the most important information from the text.

På äldreboendet. Malin och Mikael's gemensamma klient

Malin avslutar jobbet för dagen, och Mikael kommer till jobbet. Innan Malin går hem, berättar hon för Mikael hur dagen har varit för deras gemensamma klient, Kent.

Malin finishes work for the day, and Mikael arrives at work. Before Malin goes home, she tells Mikael how the day has been for their mutual client, Kent.

Lyssna:

Hej Mikael! Bra att du kom. Klockan är snart 14, och jag måste skynda mig hem. Innan jag går hem, ska jag berätta lite för dig om hur Kent har haft det idag. Jag kom till jobbet kl. 6 i morse och då hade Kent stigit upp själv. Jag hjälpte honom att duscha och klä på sig. Han mådde bra och var på gott humör. Han åt frukost kl 7 och åt bra. Han drack en kopp kaffe och åt två smörgåsar med skinka och ost. Det var vackert väder i morse, så vid 9-tiden satt vi ute på gården i solen och njöt av det vackra vädret. Han gillar verkligen att vara utomhus. Vi åt lunch som vanligt klockan tolv. Det var köttbullar med potatismos. Kent hade ingen riktig aptit, så han åt bara lite. Efter lunchen gick han och vilade, men vaknade redan efter 30 minuter och mådde inte riktigt bra. Han kändes varm, så jag mätte feber på honom. Termometern visade på 38.0 grader, och han sa att han hade lite värk i kroppen. Han fick en värktablett kl. 13:30. Efter det sov han en halv timme. Han är vaken nu och känns lite svalare. Men du får ju observera honom nu under eftermiddagen och kvällen. Vi ska hoppas han kryar på sig snart. Ha ett bra skift, så ses vi imorgon.

3.3.4 Övning 4: Sammanfattning/Task 4: Summary

Titta på ett (eller flera) avsnitt från serien *HITTA HEM*. Skriv en kort sammanfattning av avsnittet eller berätta för en vän vad avsnittet handlade om. Du kan använda AI för att översätta enskilda ord och uttryck.

Watch one (or more) episodes of the series *HITTA HEM*. Write a short summary of the episode or tell a friend what the episode was about. You can use AI to translate individual words and expressions.

[Hitta hem](#) | [dramaserie på svenska för nyanlända](#). | [UR Play](#)

3.3.5 Övning 5: Sammanfattning/Task 4: Summary

Lyssna på ett nyhetsinslag från Yle nyheter på lätt svenska. Skriv en kort sammanfattning av nyheterna eller berätta för en vän vad nyheterna handlade om. Du kan använda AI för att översätta enskilda ord och uttryck.

Listen to a news segment from Yle News in easy Swedish. Write a short summary of the news or tell a friend what the news was about. You can use AI to translate individual words and expressions.

[Yle Nyheter på lätt svenska](#) | [Yle Arenan](#)

3.3.6 Övning 6: Sammanfattning/Task 6: Summary

Titta på filmen om Smitta och smittspridning. Försök sedan berätta för en vän vad filmen handlade om. Ta hjälp av nyckelorden i ordlistan då du berättar. Du kan stänga av ljudet och berätta vad som händer medan filmen spelar. Du kan använda AI för att översätta enskilda ord och uttryck.

Watch the film about infection and the spread of disease. Then try to tell a friend what the film was about. Use the keywords in the glossary to help you explain. You can turn off the sound and describe what's happening as the film plays. You can use AI to translate individual words and expressions.

[Smitta och smittspridning - Smittvägar \(youtube.com\)](#)

Ta hjälp av nyckelorden här:

En smittväg, -ar	A route of transmission
En smitta, smittor	An infection, infections
Smitta, -r, -de, -t	To infect
Sprida, sprider, spred, spridit	To spread
Du kan sprida smitta på olika sätt. T.ex. genom att...	You can spread infection in different ways. For example, by...
Kyssa, kysser, kysste, kysst	To kiss
Ta, tar, tog, tagit i något	To touch something
Ett dörrhandtag, -	A door handle
Skaka, -r, -de, -t hand med någon	To shake hands with someone
Nysa, nyser, nyste, nyst	To sneeze
Kasta, kastar, kastade, kastat upp	To throw up
Hosta, hostar, hostade, hostat	To cough

Ett virus, virus	A virus
En bakterie, bakterier	A bacterium, bacteria
Ett blodprov, blodprov	A blood test, blood tests
En spruta, sprutor	A syringe, syringes
Spola, spolrar, spolade, spolat i toaletten	To flush in the toilet
En vattenkran, -kranar	A water tap, water taps
En mygga, myggor	A mosquito, mosquitoes
En fästing, fästingar	A tick, ticks

3.3.7 Övning 7: Sammanfattning/Task 7: Summary

Titta på filmen **Provtagning** och undersökning-blodsockermätning. Försök sedan berätta för en vän vad filmen handlade om. Ta hjälp av nyckelorden i ordlistan då du berättar. Du kan stänga av ljudet och berätta vad som händer medan filmen spelar. Du kan använda AI för att översätta enskilda ord och uttryck.

Watch the film Sampling and examination - blood sugar measurement Then try to tell a friend what the film was about. Use the keywords in the glossary to help you explain. You can turn off the sound and describe what's happening as the film plays. You can use AI to translate individual words and expressions.

[Provtagning och undersökning - Blodsockermätning - YouTube](#)

Ta hjälp av nyckelorden här:

Mäta, mäter, mätte, mätt blodsocker	To measure blood sugar
Desinficera, desinficerar, desinficerade, desinficerat	To disinfect
En skyddshandske, -handskar	A protective glove, gloves
Putsa, putsar, putsade, putsat	To polish
En mätsticka, -stickor	A measuring stick, sticks
En apparat, apparater	A device, devices
Pressa, pressar, pressade, pressat	To press
Sticka, sticker, stack, stuckit	To prick
En bloddroppe, -droppar	A blood drop, drops
Fånga, fångar, fångade, fångat (upp)	To catch (up)
Ett resultat, -	A result
Ett plåster, plåster	A plaster, plasters
Torka, torkar, torkade, torkat	To dry

4. Källkritik/Source criticism

4.1.1 Falska nyheter/Fake news

Har du hört talas om falska nyheter? Det är när någon sprider information som inte är sann, ofta för att påverka vad folk tror. Det kan vara svårt att se skillnaden mellan riktiga och falska nyheter. Därför är det viktigt att vara källkritisk!

Have you heard of fake news? It's when someone spreads information that isn't true, often to influence what people believe. It can be hard to tell the difference between real and fake news. That's why it's important to be critical of the sources!

4.1.2 Övning 1: Textförståelse/Task 1: Reading Comprehension

Läs texten om källkritik. Svara sedan på flervalsfrågorna som följer. Markera det alternativ som du tycker är rätt.

Read the text about source criticism. Then, answer the multiple-choice questions that follow. Select the option you think is correct.

Du blir lurad varje dag – Så avslöjar du falsk information på nätet!

Har du någon gång läst något på nätet och undrat om det verkligen kan stämma? Kanske du har sett en artikel eller ett inlägg som verkar för bra för att vara sant. Det är precis då vi behöver använda källkritik. Att vara källkritisk betyder att vi måste tänka efter och inte tro på allt vi ser och läser på internet. Bara för att något står på en webbsida eller i sociala medier betyder det inte att det automatiskt är sant.

Tänk dig att du ser en annons där någon lovar att du kan tjäna tusentals euro genom att jobba hemifrån, och allt du behöver göra är att klicka lite på din dator. Det låter ju väldigt lockande, men kanske också lite för bra för att vara sant? I de flesta fall är det just så. När något låter för enkelt eller för fantastiskt, är det ofta något som inte stämmer.

För att undvika att bli lurad måste vi börja med att ställa några viktiga frågor. Först och främst, vem har skrivit informationen? Är det en pålitlig person eller ett företag som vi kan lita på? Nästa steg är att se vad andra säger. Om flera källor säger samma sak, är det mer troligt att det stämmer. Men om ingen annan nämner samma sak, kanske det är klokt att vara skeptisk. Vi bör också fundera på varför den här informationen finns där. Finns det ett syfte bakom det? Kanske någon försöker sälja något till oss, eller till och med manipulera oss att tro på något som inte är sant.

Genom att alltid vara lite källkritiska kan vi skydda oss från att sprida felaktig information och bli lurade. Nästa gång du ser något på nätet, ta dig lite tid att fundera. Stämmer det här verkligen? Då är chansen större att du bara delar saker som är sanna och pålitliga.

Rubriken på den här texten är faktiskt ett exempel på hur lätt det är att lockas av överdrivna påståenden – var alltid källkritisk, även när något verkar spännande!

1. Vad betyder det att vara källkritisk?

- a) Att alltid tro på vad du läser på nätet

- b) Att tänka efter och ifrågasätta vad du läser
  - c) Att undvika att läsa nyheter
2. **Varför är det viktigt att vara källkritisk?**
- a) För att allt på internet är sant
  - b) **För att skydda oss från att bli lurade**
  - c) För att snabbt kunna dela information
3. **Vad bör du göra om något på nätet låter för bra för att vara sant?**
- a) Klicka direkt och testa
  - b) Ignorera det
  - c) **Vara skeptisk och kontrollera källan**
4. **Om många källor säger samma sak, vad betyder det?**
- a) **Att informationen troligen är mer trovärdig**
  - b) Att det alltid är falskt
  - c) Att du inte behöver kolla något
5. **Vad kan vara en anledning till att någon sprider falsk information?**
- a) För att informera dig korrekt
  - b) **För att sälja något eller påverka dina åsikter**
  - c) För att göra dig glad
6. **Vad är det första du bör fråga dig när du ser något misstänkt på nätet?**
- a) **Vem skrev detta?**
  - b) Hur kan jag dela detta snabbt?
  - c) Vad vill jag köpa?
7. **Hur hjälper källkritik dig i vardagen?**
- a) Genom att du alltid vet vad som är sant
  - b) **Genom att du undviker att sprida falsk information**
  - c) Genom att du snabbt kan fatta beslut

Svar:

- 1. b) Att tänka efter och ifrågasätta vad du läser
- 2. b) För att skydda oss från att bli lurade
- 3. c) Vara skeptisk och kontrollera källan
- 4. a) Att informationen troligen är mer trovärdig
- 5. b) För att sälja något eller påverka dina åsikter
- 6. a) Vem skrev detta?
- 7. b) Genom att du undviker att sprida falsk information

4.1.3 Övning 2: Spela Bad News Game/Task 2: Play Bad News

Game

The icon consists of a yellow circle with the letters 'AI' in black text inside it.

I *Bad News Game* får du själv skapa falska nyheter och samla följare. Ju fler följare du får, desto bättre går det för dig. Men tänk på att dina nyheter måste verka trovärdiga! Om du skriver något som är för osannolikt, kan du förlora följare.

Under spelets gång får du olika brickor som visar vad du har lärt dig. Det finns sex olika typer av brickor i spelet, och varje bricka representerar en teknik som används för att sprida falska nyheter:

1. **Emotionell manipulation** – Här lär du dig att utnyttja människors känslor, som rädsla eller ilska, för att få dem att tro på dina nyheter.
2. **Falska identiteter** – Du kan låtsas vara någon annan för att verka mer trovärdig, till exempel genom att skapa falska profiler på sociala medier.
3. **Konspirationsteorier** – Genom att sprida teorier om hemliga planer eller farliga organisationer kan du skapa osäkerhet hos människor.
4. **Målgruppsmanipulation** – Du kan välja ut vilka du vill rikta dina falska nyheter mot, ofta en viss grupp som är lättare att påverka.
5. **Vilsledande information** – Du lär dig att ändra på fakta eller visa saker ur ett visst perspektiv så att det ser ut som om din nyhet är sann.

Så här spelar du:

1. **Gå till spelet:**
  - a. Klicka på denna länk: [Bad News Game](#)
2. **Spela spelet:**
  - a. Spelet är på svenska. Följ instruktionerna och gör dina val.
  - b. I spelet lär du dig att skapa falska nyheter. Det visar hur falska nyheter sprids på internet.

Använd AI eller andra hjälpmedel:

- Om du stöter på svåra ord eller uttryck i spelet, kan du använda AI eller andra hjälpmedel för att förstå dem bättre. Fråga AI om hjälp med förklaringar eller betydelser av ord du inte förstår. Exempel på frågor du kan ställa är:
  - "Vad betyder detta ord?"
  - "Kan du förklara detta uttryck?"

Spelet lär dig att tänka kritiskt och förstå hur lätt det är att bli lurad av falska nyheter!

In Bad News Game, you will create fake news and gain followers.

The more followers you get, the better you'll do. But remember, your news must seem believable! If you write something that's too unrealistic, you could lose followers.

During the game, you will earn different badges that show what you've learned.

There are six different types of badges in the game, and each one represents a technique used to spread fake news:

- **Emotional manipulation** – You'll learn how to play on people's emotions, like fear or anger, to make them believe your news.
- **Fake identities** – You can pretend to be someone else to seem more trustworthy, such as by creating fake social media profiles.
- **Conspiracy theories** – By spreading theories about secret plans or dangerous organizations, you can create uncertainty in people's minds.

- **Target manipulation** – You can choose specific groups to target with your fake news, often those who are more easily influenced.
- **Disinformation** – You'll learn how to alter facts or present things in a way that makes your news seem true.

How to Play:

Go to the game:

- Click on this link: [Bad News Game](#)

Play the game:

- The game is in Swedish. Follow the instructions and make your choices.
- In the game, you will learn how to create fake news. It shows how fake news spreads online.

Use AI or other tools:

If you come across difficult words or phrases in the game, you can use AI or other tools to better understand them. Ask AI for help with explanations or meanings of words you don't know. Examples of questions you can ask include:

- "What does this word mean?"
- "Can you explain this phrase?"

The game teaches you to think critically and understand how easy it is to be tricked by fake news!

4.1.4 Övning 3: Läsförståelse/Task 3: Reading comprehension

Läs texten och välj rätt svar. Du kan använda AI för att översätta enskilda ord och uttryck.
Read the text and choose the right answer. You can use AI to translate individual words and expressions.

Så slipper du bli lurad

Vi kan bli lurade
av texter, bilder och filmer.

Vi måste lära oss
att vara kritiska.

Då är det mindre risk
att vi blir lurade.

Vi måste undersöka
informationen både på
internet och i tidningar.

Det kallas källkritik.

Vi kan fråga:

Varifrån kommer informationen?

Går den att lita på?
Varför har någon lagt ut informationen?

Experter säger att källkritik
blir viktigare och viktigare.

Den nya tekniken AI,
artificiell intelligens,
kan hjälpa människor
att göra bilder och filmer.

Med en dator med AI
går det att göra bilder
och filmer som är fejk,
som bara är på låtsas.

Personer kan använda AI
för att lura andra.

Du kanske ser en film
där det ser ut som att
en viktig politiker säger saker
som den egentligen inte sagt.

En sådan film
kan lura folk inför ett val.

– Vi behöver undersöka
saker som vi tidigare inte
har behövt undersöka.

Det säger Ariel Ekgren
till nyhetsbyrån TT.

Han forskar om AI.

Det kan vara svårt
att upptäcka att bilderna
och filmerna är fejk,
berättar Ariel Ekgren.

Men om du tränar
på källkritik är det
lättare att inte bli lurad.

Källa: 8 Sidor - Så slipper du bli lurad
Hämtad 1.10 2024

Frågor:

1. Vad är källkritik?

- a) Att bara läsa information på internet
- b) Att undersöka information för att se om den är pålitlig**
- c) Att titta på bilder och filmer
- d) Att skriva texter och artiklar

2. Varför blir källkritik viktigare?

- a) För att fler personer gillar att läsa nyheter
- b) För att det finns fler tidningar nu

- c) För att AI kan skapa fejkade bilder och filmer
d) För att vi behöver lära oss nya språk
- 3. Vad kan AI användas till enligt texten?**
a) Att skriva böcker
b) Att skapa bilder och filmer som inte är riktiga
c) Att hjälpa politiker att vinna val
d) Att skriva nyheter
- 4. Hur kan AI lura människor?**
a) Genom att skriva långa texter
b) Genom att visa filmer där någon gör saker de inte gjort
c) Genom att skapa nya nyhetssajter
d) Genom att sälja saker på internet
- 5. Vem är Ariel Ekgren?**
a) En politiker
b) En journalist på TT
c) En forskare som studerar AI
d) En lärare
- 6. Vad säger Ariel Ekgren om fejkade bilder och filmer?**
a) Att de är lätta att upptäcka
b) Att de är svåra att upptäcka
c) Att de är lagliga
d) Att de inte påverkar folk
- 7. Hur kan vi skydda oss från att bli lurade av fejkad information?**
a) Genom att undvika alla bilder och filmer
b) Genom att bara använda AI
c) Genom att träna på källkritik
d) Genom att tro på allt vi ser och läser

Rätt svar:

1. b) Att undersöka information för att se om den är pålitlig
2. c) För att AI kan skapa fejkade bilder och filmer
3. b) Att skapa bilder och filmer som inte är riktiga
4. b) Genom att visa filmer där någon gör saker de inte gjort
5. c) En forskare som studerar AI
6. b) Att de är svåra att upptäcka
7. c) Genom att träna på källkritik

5. Producera texter/Producing texts

I det här avsnittet får du:

- Lära dig svenskans skrivregler
- Lära dig hur man använder förkortningar
- Lära dig hur man skriver informella och formella e-postmeddelanden
- Lära dig hur man skriver faktatexter
- Lära dig hur man skriver instruerande texter

- Lära dig hur man skriver återgivande texter

In this section you will:

Learn the rules of Swedish writing

Learn how to use abbreviations

Learn how to write informal and formal emails

Learn how to write factual texts

Learn how to write instructional texts

Learn how to write descriptive texts

5.1 Skrivregler i svenskan, teori/Writing rules in Swedish, theory

Då man skriver en text är det viktigt att känna till svenskans skrivregler. Här nedan får du läsa om några bra saker att tänka på när du skriver texter på svenska:

Punkt

Vi sätter ut punkt efter en mening. En mening innehåller EN tanke.

Kommatecken

Vi använder kommatecken (,) i svenskan för att göra en text tydligare och lättare att läsa. Vi sätter ut kommatecken på de ställen där det kommer en naturlig paus då man läser texten.

Vi sätter ut kommatecken före konjunktioner som binder ihop två huvudsatser.

Konjunktioner är t.ex. och, eller, men.

*Ska vi gå till Prisma, **eller** ska vi gå till Citymarket?*

*Lena vill ha en kycklinghamburgare, **men** Kristian vill ha en vegetarisk.*

Vi sätter också ut kommatecken i meningar där vi räknar upp saker.

*Butiken **säljer skor, kläder, bälten, väskor** och paraplyer.*

Stor bokstav

I svenskan använder vi stor bokstav vid t.ex. namn på personer, städer, länder, sjöar, älvar, företag, skolor o.s.v.

Liten bokstav

I svenskan använder vi liten bokstav vid veckodagar, månader och årstider. (I motsats till engelskan)

Också namn på djur, växter, sporter, yrken skrivs med liten bokstav.

Sammanskrivning och särskrivning

Ibland är det svårt att veta om man ska skriva ihop eller isär sammansatta ord (=ord som består av två delar). En regel är att man skriver ihop ord som har betoningen på första stavelsen.

T.ex. ordet **sjuksköterska** betonas på ordet **sjuk**.

Sjuksköterska är en person som jobbar på sjukhuset.

Om vi skriver samma ord isär: sjuk **sköterska**, då ligger betoningen i slutet av ordet och ordet får också en ny betydelse. Nu betyder ordet en sköterska som är sjuk. Hon ska alltså stanna hemma och inte gå till jobbet.

Ex: Vårjacka

Ordet skrivs ihop, och betonas på första stavelsen. **Vår**jacka är en jacka vi använder på våren.

Men, om vi skriver ordet isär: Vår **jacka**, då ligger betoningen på ordet jacka. Orden har nu fått en ny betydelse. Vår jacka, det är inte er jacka, utan vår. En jacka som du och jag har tillsammans. Det här är en bra regel att komma ihåg, men det finns också undantag till regeln.

De här orden skrivs ihop:

lallafall, häromdagen, ingenstans, överallt, ihåg, ihop, ovanför.

De här orden kan vi antingen skriva isär eller ihop.

I dag/idag, i går/igår, i morgon/imorgon, i stället/istället

Förkortningar:

Förkortningar förekommer i texter nu och då. Det är bra att känna till de vanligaste förkortningarna.

T.ex. = till exempel	Vad ska vi göra? Vi kan t.ex. gå ut på en promenad.
Fr.o.m. = från och med	Det är rea på kläder i köpcentret fr.o.m. imorgon.
T.o.m. = till och med	De serverar kaffe i matsalen t.o.m. kl. 14:00.
M.m. = med mera	I den här butiken kan du köpa mjölk, bröd, smör m.m.
O.s.v. = och så vidare	Testet innehåller grammatikuppgifter, läsförståelser, skrivuppgifter o.s.v.
P.g.a. = på grund av	Restaurangen är stängd p.g.a. vattenskada.
S.k. = så kallad	Den här bilen går både på el och bensin. Den är en s.k. hybridbil.
D.v.s. = det vill säga	Min syster äter vegetarian. D.v.s. hon äter inte kött.
Bl.a. = bland annat	Vegetarianernas kost innehåller bl.a. olika grönsaker, linser och bönor.
Ca = cirka	I Finland bor ca 5,6 miljoner människor

Writing rules in Swedish

When writing a text, it's important to know the Swedish writing rules. Below are some useful things to keep in mind when writing texts in Swedish:

Period We place a period at the end of a sentence. A sentence contains ONE thought.

Comma We use commas (,) in Swedish to make a text clearer and easier to read. We place commas where there is a natural pause when reading the text.

We also place a comma before conjunctions that join two main clauses.

Conjunctions include words like "och," "eller", "men."

Examples:

- Ska vi gå till Prisma, eller ska vi gå till Citymarket?
- Lena vill ha en kycklinghamburgare, men Kristian vill ha en vegetarisk hamburgare.

We also use commas in sentences where we list things.

Example:

- Butiken säljer skor, kläder, bälten, väskor, och paraplyer.

Capital Letters In Swedish, we use capital letters for names of people, cities, countries, lakes, rivers, companies, schools, etc.

Lowercase Letters In Swedish, we use lowercase letters for days of the week, months, and seasons (in contrast to English).

Animal names, plants, sports, and professions are also written with lowercase letters.

Compound Words and Separation of Words It can sometimes be difficult to know whether to write compound words together or separately. A rule of thumb is to write words together if the emphasis is on the first syllable.

For example, the word "sjuksköterska" (nurse) is stressed on the word "sjuk" (sick).

"Sjuksköterska" refers to a person who works at a hospital.

If we separate the words: "sjuk sköterska" (sick nurse), the stress is on the second word, and it gives the words a new meaning. Now it refers to a nurse who is sick and should stay home from work.

Example: "Vårjacka"

This word is written as one, and the stress is on the first syllable. "Vårjacka" is a jacket we wear in the Spring.

But if we separate the words: "Vår jacka," the emphasis is on the word "jacka." The words now have a new meaning: "Vår jacka" means "our jacket" (not yours, but ours). This is a good rule to remember, but there are also exceptions.

These common words are written together:

lallafall (anyway), häromdagen (the other day), ingenstans (nowhere), överallt (everywhere), ihåg (remember), ihop (together), ovanför (on top of)

These common words can be written both separately and together:

- I dag/idag (today), i går/igår (yesterday), i morgon/imorgon (tomorrow), istället/i stället (in stead)

Abbreviations:

Abbreviations appear in texts now and then. It's good to know the most common abbreviations.

- T.ex. = till exempel/For example
- Fr.o.m. = från och med/From
- T.o.m. = till och med/Until
- M.m. = med mera/And so on
- O.s.v. = och så vidare/Et cetera
- P.g.a. = på grund av/Because of

- S.k. = så kallad   So called
- D.v.s. = det vill säga That is to say
- Bl.a. = bland annat Among other things
- Ca = cirka   About

5.1.1 Övning 1: Förkortningar/Task 1: Abbreviations

Välj rätt uttryck och skriv in förkortningen.

Choose the right expression and write the abbreviation.

Det vill säga	Bland annat	Så kallad	Från och med	Cirka
Och så vidare	Med mera	Till och med	Observera	På grund av
Till exempel	Med flera			

1. Stina är glutenintolerant _____ hon kan inte äta vanligt bröd.
2. De studerande i klassen kommer från många olika länder, _____ Eritrea, Pakistan, USA och Argentina.
3. På marknaden säljer man mattor, porslin, gamla möbler _____ / _____.
4. Vilka var på festen igår? Vi hade många gäster. Martin och Lina, Peter och Sonja, Fredrika och Lasse, Nina och Kalle _____.
5. I många länder kör man på vänster sida av vägen. Till exempel England har _____ vänstertrafik.
6. _____ tisdag _____ lördag är det 30% rabatt på köksmaskiner.
7. Det blir ingen lektion idag, _____ att läraren är sjuk.
8. _____ 30 personer studerar till frisör i vår skola just nu.
9. _____ Bänken är nymålad!
10. Pannkakan innehåller _____ mjölk och ägg.

Rätt svar:

1. D.v.s.
2. T.ex.
3. O.s.v./M.m.
4. M.fl.
5. S.k.
6. Fr.o.m./T.o.m.
7. P.g.a.
8. Ca
9. Obs!
10. Bl.a.

5.2 Skriva olika typer av texter/Writing different types of texts

5.2.1 Informella e-postmeddelanden, teori

- Informella e-postmeddelanden skriver du till en person som du känner. T.ex. din vän eller en person som du känner bra.
- Ett informellt e-postmeddelande är ledigt och personligt.
- Du kan inleda ditt mail med t.ex. *Hej! Hejsan! Tjena!*
- Skriv sedan ditt meddelande.
- Avsluta t.ex. med *Vi ses! Peter/ Hälsningar, Peter/ H. Peter /Kram, Peter*

Informal e-mails, theory

- You write informal emails to someone you know, for example, your friend or someone you are familiar with.
- An informal email is casual and personal.
- You can start your email with something like Hello! Hi! Hey! (*Hej! Hejsan! Tjena!*)
- Then, write your message.
- End with something like: See you! Peter / Best, Peter / Cheers, Peter / Hugs, Peter (*Vi ses! Peter/ Hälsningar, Peter/ H. Peter /Kram, Peter*)

5.2.2 Övning 1: Informellt e-postmeddelande/Task 1: Informal e-mail

Läs meddelandet från Peter. Svara sedan på Peters e-postmeddelande. Börja och avsluta ditt e-postmeddelande på ett trevligt sätt. Skriv texten själv. Då du har skrivit texten färdigt, kan du använda AI för att förbättra den.

Read the message from Peter. Then, reply to Peter's email. Start and end your email in a nice way. Write the text by yourself. When you have finished your text, you can use AI to improve it.

Från: peter.larsson@mail.fi
Till: wilhelm.nyman@yahoo.fi
Ämne: Hundvakt?

Tjena Wilhelm!

Kommer du ihåg att jag berättade för dig att vi ska resa bort nästa vecka?

Min mamma ska ta hand om vår hund, Leja, från måndag till fredag, men vi kommer hem först på lördag. Kan du ta hand om Leja mellan fredag och lördag?

- If it's the first time you're writing to the person, you can also include your name. "My name is Peter Larsson, and I am contacting you because...." . *"Jag heter Peter Larsson, och jag kontaktar dig eftersom...."*
- Then, state your matter or reason for writing.
- Conclude your message with a closing phrase and your full name.
Best regards, Peter Larsson (Kind regards, Peter Larsson) *Med vänliga hälsningar, Peter Larsson (Mvh, Peter Larsson)*

5.2.4 Övning 2: Formella e-postmeddelanden/Task 2: Formal e-mails

Läs e-postmeddelandet och svara på frågorna. Skriv sedan ett svar från Lena till Peter. Skriv texten själv. Då du har skrivit texten färdigt, kan du använda AI för att förbättra den. Read the e-mail and answer the questions. Then write a reply from Lena to Peter. Write the text by yourself. When you have finished your text, you can use AI to improve it.

Från: peter.larsson@mail.fi

Till: lena.nilsson@nillaochdanne.fi

Ämne: arbetstider nästa vecka

Hej Lena!

Jag kontaktar dig eftersom jag skulle behöva byta ett skift nästa vecka. Igår fick jag min timlista för nästa vecka, och såg att jag ska arbeta morgonskift varje dag från kl. 7-15:30. På onsdag nästa vecka kl. 13:00 har jag ett läkarbesök vid Vasa sjukhus. Är det möjligt för mig att byta mitt skift på onsdag? Om det inte går att byta, måste jag ändra min läkartid. Kan du vara snäll och meddela mig hur jag ska göra.

1. **Varför vill Peter byta skift?**
2. **Varför vill Peter ha ett svar av Lena?**
3. **Hur börjar Peter sitt brev?**
4. **Hur avslutar Peter sitt brev?**

Rätt svar:

1. Eftersom han har en läkartid på onsdag nästa vecka kl. 13.
2. Han vill veta om han måste ändra läkartiden
3. Hej Lena! Jag kontaktar dig eftersom...
4. Med vänliga hälsningar, Peter Larsson

5.2.5 Övning 3: Reklamation/Task 3: Making a complaint

Skriv en reklamation till ett företag inom din bransch. Det har alltså hänt någonting som gjorde dig missnöjd och du skriver ett mejl till företaget för att klaga. Använd dig av allt du lärt dig om att skriva e-postmeddelanden. Skriv texten själv. Då du har skrivit texten färdigt, kan du använda AI för att förbättra den.

Skriv sedan ett svar på reklamationen.

Kom ihåg att beklaga det som hänt och visa empati. Förklara vad problemet berodde på och hur felet/bristen kommer att åtgärdas. Skriv texten själv. Då du har skrivit texten färdigt, kan du använda AI för att förbättra den.

Write a complaint to a company within your line of work. Something has happened that made you dissatisfied, and you are writing an email to the company to complain. Use everything you have learned about writing emails. Write the text by yourself. When you have finished your text, you can use AI to improve it.

Then, write a response to the complaint. Remember to apologize for what happened and show empathy. Explain what the issue was caused by and how the mistake/shortcoming will be addressed. Write the text by yourself. When you have finished your text, you can use AI to improve it.

5.2.6 Faktatexter, teori/Factual texts, theory

I en faktatext skriver du om något som finns eller har funnits. Faktatexten ska innehålla sann information. Du kanske skriver fakta om ett land, en person eller en sjukdom.

Då du skriver en faktatext, söker du information från olika källor. T.ex. tidningar, böcker eller internet.

Se till att du förstår informationen i källan innan du använder den i din text.

Det är också viktigt att du använder källorna på rätt sätt och att informera läsaren om vilka källor du har använt.

Det är också viktigt att du använder dig av pålitliga källor. Vem som helst kan sätta ut information på nätet.

Informative texts

In an informative text, you write about something that exists or has existed. The informative text should contain truthful information. You might write facts for example about a country, a person, or a disease.

When writing an informative text, you gather information from various sources, such as newspapers, books, or the internet. Make sure you understand the information from the source before including it in your text. It is important to cite the sources correctly and also inform the reader what sources you have used.

It is also important to use reliable sources. Anyone can post information on the internet.

Att använda sig av källor på rätt sätt:

Då du skriver en faktatext, kommer du att använda dig av olika källor. D.v.s. böcker, internetsidor eller tidningar. Det är viktigt att använda källorna på rätt sätt. Tänk på de här sakerna då du använder källor:

Om du vill citera någon eller kopiera en mening från en bok och skriva in den i din text, ska du använda citattecken (" ") och ange källan efter citatet. Kom ihåg att du inte får ändra på texten i ett citat!

Citat:

Det här citatet är taget från boken Matilda som är skriven av Roald Dahl. Vi skriver ut författarens efternamn, namn och bokens titel, direkt efter citatet:

"Någonstans inom oss alla finns kraften att förändra världen", (Roald Dahl, Matilda) är ett citat som betyder att varje person kan hjälpa till att ändra på saker, oavsett om det är litet eller stort.

Använda information och fakta från en bok/tidning/internetsida:

Om du, när du skriver en längre text, använder en källa och skriver om informationen med egna ord, ska du citera källan i slutet av stycket.

Den finländska dirigenten och kompositören Esa-Pekka Salonen och den amerikanska producenten Nile Rodgers får årets Polarpris, ett internationellt musikpris som hyllar viktiga insatser inom musikvärlden. Polarpriset, som instiftades av Stig-Erik "Stikkan" Andersson och delas ut årligen, är värt en miljon svenska kronor och delas ut i Stockholm den 21 maj. (Kiuttu, Petri 2024/STT/LL-bladet)

Källförteckning:

I slutet av en faktatext ska det finnas en bibliografi eller en källförteckning.

Det betyder att du ska skriva en lista med alla källor du har använt för din text.

Det finns olika sätt att citera källor, beroende på vilken typ av källa du har använt. Böcker, tidningar eller internetsidor.

Böcker:

Författarens efternamn, förnamn, (utgivningsår) Titeln på boken, Förlagsort, Förlag.

Vardeblom, Katarina (2016) Lyckas med svenska, Lund, Studentlitteratur.

Tidningar:

Artikelförfattarens efternamn, förnamn, (publiceringsdatum och -år), Artikelns namn, Tidningens namn, Årgång, (nummer).

Finholm, Sonja, (oktober 2022), Hitta läsglädjen med vännerna, SFV Magasinet Bildning för framtiden, 31 (nr 3)

Websidor:

Artikelförfattarens efternamn, förnamn (publiceringsdatum och -år), Artikelns namn, Tidningens namn, årgång (nummer). Hämtad (datum och år) från internetadress.

Kiuttu, Petri (15.11 2024) Högholmens björnar har gått och lagt sig, Lätta bladet. Hämtad (19.11 2024) från Högholmens björnar har gått och lagt sig – Lätta bladet

Using sources correctly

When you, for example, write a factual text, you will use various sources, such as books, websites, or newspapers. It is important to use sources correctly. Keep the following in mind when using sources:

If you want to quote someone or copy a sentence from a book and include it in your text, you should use quotation marks (" ") and indicate the source after the quote. Remember, you cannot change the text in a quote!

Quotation:

This quote is taken from the book *Matilda* written by Roald Dahl. We write the Author's last name, first name and the name of the book, immediately after the quotation.

"Somewhere inside all of us is the power to change the world," (Roald Dahl, *Matilda*) is a quote that means every person can help change things, whether it's something small or big.

Using information and facts from a book/newspaper/website:

If you use a source when writing a longer text and paraphrase the information in your own words, you should cite the source at the end of the paragraph.

The Finnish conductor and composer Esa-Pekka Salonen and the American producer Nile Rodgers are awarded this year's Polar Prize, an international music prize recognizing significant contributions to the music world. The Polar Prize, established by Stig-Erik "Stikkan" Andersson, is awarded annually, is worth one million Swedish kronor, and is presented in Stockholm on May 21. (Kiuttu, Petri 2024/STT/LL-bladet).

Source list

At the end of a factual text, there should be a bibliography or source list.

This means you should write a list of all the sources you used for your text.

There are different ways to cite sources, depending on the type of source used—books, newspapers, or websites.

Books:

Author's last name, first name, (year of publication) *Title of the book*, Place of publication, Publisher.

Vardeblom, Katarina (2016) *Lyckas med svenska*, Lund, Studentlitteratur.

Newspapers:

Author's last name, first name, (publication date and year), Title of the article, Name of the newspaper, Volume, (issue number).

Finholm, Sonja, (oktober 2022), *Hitta läsglädjen med vännerna*, SFV Magasinet Bildning för framtiden, 31 (nr 3)

Websites:

Author's last name, first name (publication date and year), Title of the article, Name of the newspaper, volume (issue number). Retrieved (date and year) from the web address.

Kiuttu, Petri (15.11 2024) *Högholmens björnar har gått och lagt sig*, Lätta bladet. Retrieved (19.11 2024) from [Högholmens björnar har gått och lagt sig – Lätta bladet](#)

5.2.7 Övning 4: Faktatexter/Task 4: Factual texts

Här kan läraren välja ett passande ämne för en faktatext, som är lämplig för branschen. Här nedanför finns några exempel som passar vårdbranschen:

Here, the teacher can choose a suitable topic for a factual text that is relevant to the vocational field. Below are some examples that are suitable for the healthcare field:

Skriv en faktatext. Sök fram lämpliga källor som du kan använda då du skriver din text. Skriv texten själv. Då du har skrivit texten färdigt, kan du använda AI för att förbättra den.

Write a factual text. Find suitable sources that you can use when writing your text. Write the text yourself. Once you have finished writing, you can use AI to improve it.

Länder/Städer

1. Mitt hemland
2. Min hemkommun i Finland
3. Finland, mitt nya land

Personer som är viktiga inom branschen. T.ex. vetenskapsmän, musiker, konstnärer.

4. **Moder Teresa** (Nunna som tog hand om fattiga, sjuka och döende i Indien, helgonförklarad 2016)
5. **Wilhelm Konrad Röntgen** (Fysiker som upptäckte röntgenstrålning)
6. **Alois Alzheimer** (Alzheimers sjukdom är uppkallad efter honom, eftersom han var den första personen som beskrev sjukdomen)

Något branschspecifikt tema. Ex.:

7. Crohns sjukdom
8. Diabetes
9. Alzheimers sjukdom

5.2.8 Instruerande text, teori/Instructional text, theory

Vi skriver instruerande texter när vi vill förklara för en annan person hur han eller hon ska utföra t.ex. ett arbetsmoment. Instruerande texter kan vara recept (hur du ska baka ett bröd), instruktionsböcker (hur du ska använda en ny köksmaskin) eller inom studierna när du t.ex. ska berätta för en kurskamrat hur man utför ett specifikt moment. Instruktionerna ska vara korta och tydliga. Vi använder imperativ när vi skriver instruerande texter.

1. Börja med en rubrik: Vad handlar texten om?
2. Skriv sedan en inledning: Beskriv ämnet kortfattat. Fånga gärna läsarens intresse.
3. Skriv en lista på vad som behövs: Vilka saker? Vilka ingredienser?
4. Ge instruktioner: Förklara vad och hur du ska göra.
5. Avsluta texten: Ge några goda råd eller tips som kan vara till hjälp.

Exempel:

Att koka kaffe

En kopp kaffe ger en bra start på dagen eller en trevlig paus när som helst under dagen. För att koka kaffe behöver du:

- Kaffebryggare
- Kaffe
- Vatten
- Kaffefilter

- Kaffekopp

Så här lagar du gott kaffe:

1. Sätt ett kaffefilter i filterkorgen.
2. Mät upp två kaffemått med kaffe och sätt kaffet i kaffefiltret.
3. Fyll en kaffekopp med vatten och håll vattnet i kaffebyggaren.
4. Starta kaffebyggaren och vänta tills kaffet är färdigt.
5. När kaffet är klart, håll det försiktigt i en kaffekopp.
6. Servera kaffet varmt och tillsätt lite mjölk eller socker, eller både och.
7. Njut av din perfekta kopp kaffe!

"We write instructional texts when we want to explain to another person how to perform a certain task. For example, a work process. Instructional texts can be recipes (how to bake bread), instruction manuals (how to use a new kitchen appliance), or within your studies when, for example, you need to tell a classmate how to perform a specific task. The instructions should be short and clear. We use the imperative when writing instructional texts."

1. Start with a headline: What is the text about?
2. Then write an introduction: Briefly describe the topic. Capture the reader's interest.
3. Write a list of what is needed: What things? What ingredients?
4. Give instructions
5. End the text: Provide some good advice or tips that may be helpful.

Making Coffee

A cup of coffee gives a good start to the day or a pleasant break anytime during the day. To make coffee, you need:

- Coffee maker
- Coffee
- Water
- Coffee filter
- Coffee cup

Here's how to make good coffee:

1. Place a coffee filter in the filter basket.
2. Measure two scoops of coffee and put the coffee in the coffee filter.
3. Fill a coffee cup with water and pour the water into the coffee maker.
4. Press START and wait until the coffee is ready.
5. When the coffee is ready, pour it carefully into a coffee cup.

6. Serve the coffee hot and add a little milk or sugar, or both.

Enjoy your perfect cup of coffee

5.2.9 Övning 5: Instruerande text/Task 5: Instructional text

Välj ett tema och skriv en instruerande text. Skriv texten själv. Då du har skrivit texten färdigt, kan du använda AI för att förbättra den.

Choose one of the topics and write a text. Write the text yourself. Once you have finished writing, you can use AI to improve it.

1. Skriv en text där du ger instruktioner till ditt favoritrecept. Det kan vara en sallad, en kaka eller en maträtt. Kom ihåg att använda imperativ då du ger instruktioner!
2. Beskriv ett arbetsmoment inom din bransch för en person som aldrig har utfört arbetsmomentet tidigare.
3. Titta på filmerna. Välj en av dem och titta på den flera gånger. Stäng sedan av ljudet och försök ge instruktioner till filmen med egna ord. Kom ihåg att använda imperativ då du ger instruktioner!

<https://www.youtube.com/watch?v=N-9F9fMICd8> Gör en sockerkaka

<https://www.youtube.com/watch?v=w2OVb8xzSYc> Koka te

[Kaffe Dalgona - sommarens godaste kaffedrink \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=w2OVb8xzSYc) Gör en kopp kaffe Dalgona

5.2.10 Återgivande text, teori/Narrative text, theory

När du vill skriva en berättande text skriver du om något du har varit med om. Kanske en resa, en utflykt, en händelse, eller när du beskriver vad du gjorde under dina studier i ett yrkesprov.

Det är viktigt att börja med att planera texten så att du får med allt du vill skriva om. Skriv ner dina tankar på ett papper innan du börjar skriva din text. Då har du en bra plan att följa. Kom ihåg att skriva texten i kronologisk ordning. Du ska alltså börja med att skriva om vad som hände först, och sedan skriver du om vad som hände efteråt. Kom ihåg att skriva färdigt om en sak innan du börjar med nästa.

Börja med en **rubrik**.

I **inledningen** skriver du om vad din text kommer att handla om. Om du till exempel ska skriva om en resa kan du börja med att skriva om vart du åkte, när du åkte dit, hur du tog dig dit och vem du åkte med. I inledningen ska du fånga läsarens intresse.

I **handlingen** skriver du och berättar mer om din resa. Vad hände på resan, vad gjorde ni, hur var vädret osv. Handlingen är den längsta delen av din text.

I **avslutningen** skriver du dina slutkommentarer. Till exempel: Vad tyckte du om resan? Vad tyckte du om resan? Vill du åka dit igen? Varför skulle du vilja det? Varför inte?"

Kom ihåg att variera texten när du skriver. Börja till exempel inte varje mening med "jag". Du kan ändra meningarna och börja med tid eller plats också. När du skriver texter är det också viktigt med interpunktion. Det innebär att du ska använda punkt och kommatecken. "Kom ihåg: En tanke - en mening."

Du ska också komma ihåg att byta stycke när du har skrivit färdigt om en sak och ska börja skriva om något annat. Du kan byta stycke på två olika sätt: Du kan lämna en tom rad eller göra ett indrag i texten.

Kom också ihåg att du ska skriva texten i preteritum, eftersom du skriver om något som hände tidigare. Ex. Jag åkte, jag besökte, jag träffade (I went, I visited, I met)
Följ dessa regler så kommer du att skriva en bra text.

Narrative texts, theory

When you want to write a narrative text, you write about something you have experienced. Perhaps a trip, an outing, an event, or when you describe what you did during your studies in a vocational test.

It is important to start by planning the text so that you include everything you want to write about. Write down your thoughts on a paper before you start writing your text. Then you have a good plan to follow.

The text should be written in chronological order. So, you should start by writing about what happened first, and then you write about what happened afterwards. Remember to finish writing about one thing before you start with the next.

In the **introduction**, you write about what your text will be about. For example, if you're writing about a trip, you can start by writing about where you went, when you went there, how you got there, and who you went with. In the introduction, you should capture the reader's interest.

In the **main part**, you write and tell the reader more about your trip. What happened on the trip?, what did you do?, how was the weather?, etc. The main part is the longest part of your text.

In the **conclusion**, you write your final comments. For example: What did you think of the trip? Do you want to go there again? Why? Why not?"

When writing, remember to vary your text. Don't start every sentence with "I" (jag)", for example. You can change up the sentences and start with time or place as well.

When writing texts, punctuation is also important. That means you should use periods and commas. "Remember: One thought - one sentence."

You should also remember to change paragraphs when you've finished writing about one thing and start writing about something else. You can change paragraphs in two different ways: You can leave a blank line or indent the text.

Also, remember that you should write the text in the past tense, since you're writing about something that happened earlier. Ex. I went, I visited, I met (jag åkte, jag besökte, jag träffade). Follow these rules and you'll write a good text.

Example:

(Inledning)

Förra året åkte jag med min bästa vän till Malta. Vi hade sett många vackra bilder därifrån, så därför ville vi åka dit. Vi hade sparat pengar under en lång tid, och såg nu fram emot resan väldigt mycket. I oktober bokade vi resan och i maj flög vi till Maltas huvudstad, Valletta.

(Handling)

Den 8:e maj åkte vi med flyg från Vasa till Helsingfors. Från Helsingfors åkte vi till Amsterdam i Holland. Där måste vi byta flyg. Vi fick vänta i Amsterdam i 3 timmar, innan flyget till Malta gick. Vi tyckte båda att det var mycket spännande. Några timmar senare kom vi fram och det var väldigt varmt. Vi tog en taxi till hotellet och vi var väldigt nyfikna på att börja utforska den vackra ön.

Vi tillbringade en vecka på Malta. Vi simmade, och solade men fick också se många vackra platser; kyrkor, parker och vackra hus. Vi åt också väldigt god mat. Pastizzi och Kapunata är populära maträtter på Malta och de var verkligen mycket goda.

En dag tog vi en båttur och åkte längs med kusten. Det var den bästa utflykten vi gjorde under resan.

(Avslutning)

Resan till Malta var mycket bra. Vi hann se och göra mycket, och det var trevligt att resa tillsammans med sin bästa kompis. Nästa resa går till Italien, så nu ska vi spara pengar och lära oss lite italienska.

5.2.11 Övning 6: Återgivande text/Task 6: Narrative texts

Välj ett tema, och skriv en text. Tänk på att skriva din text i kronologisk ordning och att ha tydliga stycken i texten. Skriv texten själv. Efter att du har skrivit din text, kan du be AI att göra den bättre.

Choose a topic and write a text. Remember to write about the events in chronological order and to use clear paragraphs in the text. Write the text yourself. After you have written your text you can ask AI to improve it.

1. Skriv och berätta om ett yrkesprov som du har gjort inom din bransch
2. Skriv och berätta om första veckan på din utbildning
3. Skriv och berätta om din första praktikperiod
4. Skriv och berätta om en utfärd eller en resa som du har gjort

6. Self-evaluation and Feedback

Self-evaluation and Feedback Time to complete max 5 min.

1) Please rate the following. Circle your choice.

Rating Scale 1 = Strongly disagree 2 = Disagree 3 = No comment 4= Agree 5= Strongly agree

The contents of the course met my expectations. 1 2 3 4 5

I enjoyed studying on this course. 1 2 3 4 5

The instructions were clear. 1 2 3 4 5

The tasks were versatile. 1 2 3 4 5

The number of tasks was appropriate/OK. 1 2 3 4 5

The course was useful and improved my skills. 1 2 3 4 5

2) The hours spent on studying. Please tick your answer.

0 - 10 h

11 - 20 h

more than 20 h

3) Describe you studying process. Please tick your answer.

I did the tasks independently.

I needed help in doing the tasks.

Please write how you received assistance:

4) What was your best achievement?

5) What did you find challenging?

6) How would you rate your skills on completing this course? Please tick your choice.

Satisfactory 1

Satisfactory 2

Good 3

Good 4

Excellent 5

Give reasons:

Källförteckning

Aoe.fi (27.5 2020). Svenska som andraspråk 4 kp - Biblioteket för öppna lärresurser (aoe.fi)
Hämtad 11.3 2024 från Framsida - Biblioteket för öppna lärresurser (aoe.fi)

Bad news game, hämtad 20.5 2024 från [Bad News](#)

Hanberg, M. och TT (5.7. 2024), Bli lugn i skogen, 8 sidor Nyheter på lätt svenska. Hämtad 27.8 2024 från 8 Sidor - Bli lugn i skogen. Texten är bearbetad.

MoA lärcentrum (2021) Smitta och smittspridning, Youtube.com, hämtad 24.10 2024 från Smitta och smittspridning - Smittvägar

MoA lärcentrum (2021) Provtagning och undersökning-blodsockermätning, Youtube.com, hämtad 24.10 2024 Provtagning och undersökning - Blodsockermätning - YouTube

Niinistö-Samela, S. (2.10.2024) Tillgängligt resande passar alla, Lätta bladet, Hämtad 3.10 2024 från Tillgängligt resande passar alla – Lätta bladet (latabladet.fi). Texten är bearbetad.

Saarilahti, J. (24.11.2022) Det är vår gemensamma sak att hålla miljön ren, Lätta bladet.
Hämtad 19.9 2024 från Det är vår gemensamma sak att hålla miljön ren – Lätta bladet. Texten är bearbetad.

Svenska Yle (2024) Yle nyheter på lätt svenska. Hämtad 10.10 2024 från Yle Nyheter på lätt svenska | Yle Arenan

TT (1.7 2024), Folk äter mycket salt, 8 sidor Nyheter på lätt svenska, 8 Sidor, Hämtad 27.8 2024). 8 Sidor - Folk äter mycket salt Texten är bearbetad.

UR play, (2022) Hitta hem-dramaserie för nyanlända, UR play. Hämtad 10.10 2024 från Hitta hem | dramaserie på svenska för nyanlända. | UR Play

Vasala, A., (20.05.2022) Bra motion och som är viktigt i livet, Lätta bladet. Hämtad 27.8 2024 från Bra mat, motion och sömn är viktigt i livet – Lätta bladet. Texten är bearbetad.

8-sidor/TT (10.6.2024) Kaffe är dåligt för klimatet, 8-sidor Nyheter på lätt svenska, hämtad 15.10 2024 från <https://8sidor.se/vardags/2024/06/kaffe-ar-daligt-for-klimatet/> Texten är bearbetad.

8-sidor (13.3 2024) Så slipper du bli lurad, 8-sidor Nyheter på lätt svenska, hämtad 1.10 2024 från 8 Sidor - Så slipper du bli lurad

Youtube-filmer:

Kaffe Dalgona-sommarens godaste kaffedrink
PIM3-exempel:koka te
Provtagning och undersökning-Blodsockermätning
Smitta och smittspridning-Smittvägar
Steg för steg-guide till den perfekta sockerkakan

Det här materialet har producerats i projektet
VIERKO-FRIS år 2024.

Projektet VIERKO-FRIS har genomförts med strategifinansiering för yrkesutbildningen som Undervisnings- och kulturministeriet beviljade 2023. VIERKO är en gemensam satsning för sextiotvå (62) utbildningsanordnare. Arbetet har koordinerats av Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda.

I projektet har man utvecklat kvaliteten på utbildningen i och på främmande språk och utbudet av undervisning i inhemska språk inom yrkesutbildningen.

Mer info:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko/>

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Studiematerial:

[CC BY-SA 4.0 Deed](#) | [Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen](#) | [Creative Commons](#)

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>